

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
V NITRE**

Rektor: prof. Ing. Mikuláš Látečka, PhD.

FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU

Dekan: Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD.

**Ekonomické zhodnotenie vybraného poľnohospodárskeho podniku
„PD RaVOD Pata“
Bakalárska práca**

Katedra ekonomiky

Vedúci katedry: prof. Ing. František Kuzma, PhD.

Vedúci práce: Ing. Magdaléna Laurová, CSc.

Lucia Valášiková

Nitra 2008

Zusammenfassung:

Die finanzökonomische Analyse eines Unternehmens gehört zu den wichtigsten Mitteln bei der Führung eines Unternehmens. Sie quantifiziert und identifiziert die Faktoren, die die bisherige Entwicklung des Unternehmens determiniert haben und sagt seine weitere Situation voraus. Sie ist ein wichtiges Evaluierungsmittel für die internen und externen Interessenten an den ökonomischen Ergebnissen des Unternehmens. Das Ziel meiner Bachelorarbeit ist, die Finanzlage und die Zahlungsfähigkeit der gewählten landwirtschaftlichen Genossenschaft „RaVOD Pata“, sowie ihre Unternehmensaktivitäten und Marktsituation zu bewerten. Die Angaben aus den Jahren 2005, 2006 und 2007 habe ich aus der Jahresbilanz, aus dem Nachweis der Gewinne und Verluste und aus den Jahresberichten der landwirtschaftlichen Genossenschaft „RaVOD Pata“ gewonnen.

Ein grundlegendes methodisches Mittel zur Bewertung der Finanzanalyse ist ein System der Kennzahlen, die die finanzielle Situation eines Unternehmens charakterisieren: die Kennzahlen der Aktivität - sie weisen auf die Effektivität der Nutzung der Aktiven hin, die Kennzahlen der Liquidität - sie weisen auf die Fähigkeit des Unternehmens hin, seine Verpflichtungen gegenüber allen Lieferanten rechtzeitig zu bezahlen, die Kennzahlen der Belastung durch Schulden - durch die Kennzahl der Gesamtbelastung durch Schulden wird der Anteil des Fremdkapitals an der Finanzierung des Unternehmensvermögens festgestellt, und die Kennzahlen der Rentabilität - die Rentabilität charakterisiert den Unternehmensertrag für einen bestimmten Zeitraum.

Um die finanzielle Situation bewerten zu können, war die Analyse der Vermögens- und Kapitalstruktur der Genossenschaft notwendig. Zwecks Bewertung der gegenwärtigen Situation des Unternehmens habe ich die Analyse der starken und der schwachen Seiten des Unternehmens, sowie die Analyse seiner Möglichkeiten und Gefährdungen durchgeführt - die „SWOT“-Analyse, die ein Mittel der strategischen Planung ist und zur Bewertung der bereits erwähnten starken und schwachen Seiten, Möglichkeiten und Gefährdungen des Unternehmens in einer bestimmten Situation benutzt wird. Jedes Unternehmen sollte sich bemühen, seine starken Seiten zur Verwirklichung der Gelegenheiten auszunützen und seine schwachen Seiten, die ihn auf dem Markt gefährden, zu eliminieren.

ČESTNÉ VYHLÁSENIE

Čestne vyhlasujem, že som bakalársku prácu vypracovala samostatne, a že som uviedla všetku použitú literatúru súvisiacu so zameraním bakalárskej práce.

Nitra.....

.....

podpis autora BP

Touto cestou vyslovujem poďakovanie pani Ing. Magdaléne Laurovej, CSc. za pomoc, odborné vedenie, cenné rady a pripomienky pri vypracovaní mojej bakalárskej práce.

Nitra.....

.....

podpis autora BP

Obsah

1. PREHLAD RIEŠENEJ PROBLEMATIKY DOMA I V ZAHRANIČÍ	1
2. CIEĽ PRÁCE	7
3. METODIKA PRÁCE	8
4. VÝSLEDKY PRÁCE	12
4.1. Charakteristika hodnoteného subjektu	12
4.1.1. Výrobné zameranie	13
4.1.2. Organizácia práce a riadenia	13
4.2. Náklady, výnosy a výsledok hospodárenia	15
4.2.1. Vývoj nákladov	15
4.2.2. Vývoj výnosov	16
4.2.3. Výsledok hospodárenia podľa činností	16
4.3. Finančná analýza podniku	18
4.3.1. Analýza majetkovej a kapitálovej štruktúry	18
4.3.1.1. Analýza majetkovej štruktúry	18
4.3.1.2. Analýza kapitálovej štruktúry	20
4.3.2. Analýza vývoja pomerových finančných ukazovateľov	22
4.3.2.1. Ukazovatele likvidity	22
4.3.2.2. Ukazovatele aktivity	23
4.3.2.3. Ukazovatele zadĺženosti	24
4.3.2.4. ukazovatele rentability	25
4.4. SWOT analýza	26
4.4.1. Analýza silných a slabých stránok	26
4.4.2. Analýza príležitostí a ohrození	26
5. ZÁVER	28
5.1. Návrh na využitie výsledkov	30
6. POUŽITÁ LITERATÚRA	31
7. PRÍLOHY	32

ÚVOD

Poľnohospodárstvo a potravinárstvo v Slovenskej republike za posledných desať rokov zaznamenalo zložitý vývoj. V Slovenskej republike je podiel poľnohospodárstva na tvorbe národného dôchodku nízky. Vývoj v poľnohospodárstve bol oveľa zložitejší ako v národnom hospodárstve.

Na začiatku 20. storočia sa viac ako tri pätiny obyvateľov Slovenska živilo poľnohospodárskou výrobou. Výmery pozemkov a kvalita pôdy najmä v členitých horských častiach nezabezpečovali obživu na poľnohospodárstvo viazaného obyvateľstva. Výrazným sprievodným javom bolo preto vyst'ahovalectvo a odchody na sezónne práce. V roku 1919 parlament prijal pozemkovú reformu. V praxi znamenala zabratie poľnohospodárskej pôdy nad 150 ha. Reforma však problém nezamestnanosti a hladu nevyriešila. V roku 1949 bol vyhlásený plán združstevňovania poľnohospodárskej výroby. Jeho faktickú náplň tvorila kolektivizácia poľnohospodárstva, odovzdávanie pôdy, techniky a hospodárskych zvierat družstvám. V 70. rokoch sa pôvodné družstvá (obhospodarujúce väčšinou chotár jednej dediny) spájali do väčších aglomerovaných družstiev so spoločným vedením, strojovým parkom a i napriek mnohým nedostatkom, ktoré v poľnohospodárstve existovali, podarilo sa mechanizáciou a intenzifikáciou zvýšiť hektárové výnosy na trojnásobok v porovnaní s obdobím pred 2. svetovou vojnou.

Po roku 1989 nastali v celom našom hospodárstve výrazné zmeny, ktoré sa prejavili aj v poľnohospodárstve. Systém štátnych a družstevných hospodárstiev sa začal rozpadat'. Družstvá sa premenili na podielnícké družstvá (pôda a majetok družstva sa rozdelili členom družstva, alebo odpredali).Pôvodným majiteľom sa vrátila pôda.

V súčasnosti vlastní súkromný sektor jednu štvrtinu poľnohospodárskej pôdy Slovenska. V mnohých prípadoch však nemajú agropodnikatelia na začiatku podnikania (nákup mechanizácie, osív, postrekov a i.) dostatok finančných prostriedkov. Pravdou zostáva, že vo vyspelých európskych krajinách je poľnohospodárstvo silno podporované štátom. Všetky tieto skutočnosti sa odrazili v poklese poľnohospodárskej výroby na Slovensku. Tá poklesla oproti roku 1989 o viac ako jednu tretinu. Vývoj využitia zeme na Slovensku možno charakterizovať postupným úbytkom ornej pôdy, ktorá prechádzala väčšinou do kategórie zastavaných plôch. Opodstatnené sú preto zákony na ochranu poľnohospodárskej ornej pôdy. V súčasnosti sa poľnohospodársky využíva približne 50 % rozlohy Slovenska. Spôsob využitia zeme závisí nielen od miestnych prírodných

podmienok, ale ovplyvňujú ho viaceré iné činitele, napr. vzdialenosť od trhu (časová dostupnosť a vzdialenosť v km), mechanizácia a automatizácia výroby a i.

Základom poľnohospodárskej výroby je rastlinná výroba. Trhová produkcia rastlinnej a živočíšnej výroby je približne vyrovnaná. Podľa rozlohy oševnej plochy prevládajú pšenica, jačmeň, raž, ovos. Živočíšna výroba na svoju produkciu spotrebuje veľkú časť rastlinnej výroby, čiže je energeticky náročnejšia. Zmenou stravovacích návykov obyvateľstva (racionalnejšou výživou) by sa znížila ekonomická i ekologická náročnosť poľnohospodárskej výroby. Chov hospodárskych zvierat sa sústreďuje do veľkovýkrmní.

Vstupom Slovenska do eurozóny nastali v poľnohospodárstve výrazné zmeny. Museli sme sa prispôbiť európskej legislatíve, čo má priamy dopad na dovoz a vývoz poľnohospodárskych produktov, na financovanie poľnohospodárskeho odvetvia, konkurencie schopnosť a pod. V tomto roku má veľký význam aj schválený štátny rozpočet, ktorý pridelil na rozvoj poľnohospodárstva najviac finančných prostriedkov. Taktiež nás čaká čerpanie finančných prostriedkov pre poľnohospodárstvo zo štrukturálnych fondov Európskej únie, kde je však podmienkou kvalitné spracovanie projektov pre využitie týchto prostriedkov.

Pre každý podnikateľský subjekt v rámci ekonomickej a hospodárskej existencie je dôležitým aspektom ekonomické zhodnotenie podniku a finančná analýza. Dôležitým predpokladom je, aby manažéri podnikov zistili včas riziká, ktoré môžu spôsobiť vážne problémy podniku. Všetky podnikateľské subjekty chcú dosiahnuť svoje stanovené ciele, medzi ktoré patrí približovanie sa úrovni zodpovedajúcej krajinám Európskej únie, zvýšenie produktivity práce a samozrejme dosahovanie zisku.

1. PREHLAD RIEŠENEJ PROBLEMATIKY DOMA I V ZAHRANIČÍ

Analýza vystupuje v riadení ako hlavný nástroj poznania. V tomto tvrdení sa zhodujú mnohí autori zaoberajúci sa analýzou finančnej situácie a hospodárskych výsledkov, vedeckí pracovníci ako aj poprední odborníci poľnohospodárskej praxe.

„Analyzovať znamená v určitom slova zmysle myslieť a obrátene, myslieť znamená analyzovať“

Bielik, P. (1) tvrdí, že k tomu aby mohol podnik dobre fungovať potrebuje budovy, stroje, materiál, peniaze a iné prostriedky, ktoré súhrne nazývame majetkom podniku. S majetkom a pracovníkmi, ktoré ho uvádzajú do pohybu má podnik dobre hospodáriť, t. j. využívať a rozmnožovať ho tak, aby obstáli v konkurencii iných podnikov. Má byť efektívny. Efektívnosť môžeme vyjadrovať ako vzťah naturálnych veličín z hľadiska naturálneho priebehu výrobného procesu. Podstatný význam má určovanie ekonomickej efektívnosti. Pri jej vyjadrení uplatňujeme vzťah medzi hodnotovo vyjadrenými vstupmi a efektmi. Na strane vstupov to sú výrobné faktory, ktoré boli vo výrobnom procese spotrebované, a výstupom môže byť objem výnosov alebo realizovaný prírastok hodnoty. Výsledkom ekonomickej efektívnosti je zistenie či podnik je, alebo nie je hospodáriacim podnikom, či je schopný samofinancovania a samotného ekonomického rozvoja. Každý podnik existuje preto, aby uspokojoval potreby niekoho iného, t. j. trhu. Má preto vyrábať také výrobky a poskytovať také služby, ktoré niekto potrebuje, ktoré si niekto kúpi. Čo bude obsahom jeho výroby zistí prieskumom trhu a podľa toho si vytvorí náplň svojej činnosti – výrobný program.

Vícen, J. (2) uvádza, že analýzu môžeme definovať ako noetickú súčasť riadiacej činnosti, ktorej zmyslom je poznávať povahu riadiaceho procesu a na tomto základe vytvárať predpoklady pre kvalifikované rozhodovanie. Život vyžaduje neustále zdokonaľovanie a nikdy v ekonomike a v celom spoločenskom snažení nie sme na vrchole našich možností. V tomto procese analýza vystupuje ako aktívna a mobilizujúca zložka riadenia, ktorá upozorňuje na to, čoho by sme boli schopní dosiahnuť, po využití všetkých rezerv a zdrojov, ktoré máme k dispozícii. Tým napomáha k efektívnosti riadenia, lebo vytvára predpoklady pre rozhodovanie s poznaním problému. Správne urobená analýza je predovšetkým zameraná do budúcnosti na poznanie a správne ovplyvňovanie ďalšieho vývoja.

Bielik, P. : Ekonomika podnikov, SPU Nitra, 1997, 1 s. ISBN 80-7137-361-3

Vícen, J.: Podnikateľská analýza, SPU Nitra, 1998, 1 s. ISBN 80-7137-464-4

Tento základný aspekt analýzy možno vyjadriť tak, že rozbor je pohľad očami dneška na súčasnosť a na minulosť, pre budúcnosť. Vícen chápe likviditu ako všeobecnú schopnosť podniku získať prostriedky na úhradu záväzkov. Likvidita a solventnosť charakterizuje rozdielnu úroveň úhrady záväzkov. Likvidita sa viaže k dlhšiemu obdobiu zatiaľ čo solventnosť je momentálna schopnosť podniku. Rozlišuje celkovú, bežnú, pohotovú a okamžitú likviditu. Celková likvidita je vyjadrená pomerom obežných aktív a krátkodobých záväzkov: odporúča interval od 1,5 do 2,5. Bežná likvidita je pomerom obežných aktív bez zásob a krátkodobých záväzkov: odporúča interval 1,1 až 1,5. Pohotová likvidita sa vypočíta pomerom likvidných prostriedkov prvej triedy plus krátkodobé pohľadávky a krátkodobých záväzkov, optimálna hodnota je 1,0 až 1,5. Okamžitá likvidita je vyjadrená pomerom likvidných prostriedkov prvej triedy a krátkodobých záväzkov okamžite splatných. Prijateľný interval sa pohybuje od 0,9 do 1,0.

Belica, M. (3) konštatuje, že finančná analýza je jednou z najdôležitejších súčastí finančného riadenia podniku. Finančná analýza je systémový prístup, ktorý možno rozdeliť do troch základných fáz:

1. Analýza finančnej nerovnováhy podniku, zisťuje sa prostredníctvom súvahy syntetických ukazovateľov, ktoré umožňujú indikovať základné poznatky vo finančnom hospodárení podniku. Táto fáza analýzy predstavuje určenie diagnózy stavu finančnej situácie firmy.
2. Rozbor prípadných porúch zistených vo finančnom hospodárení podniku, v rámci tejto fázy sa realizuje hlbší rozbor porúch zistených v rámci tejto fázy analýzy. Finančný analytik sa opiera o sústavu úzko cielených rozborových postupov, ktoré mu umožnia zistiť skutočný stav a vývojové tendencie už nie globálneho, ale parciálneho charakteru indikovaných porúch.
3. Fáza určenia príčin zisteného stavu finančného hospodárenia, ako aj určenia prípadného ďalšieho vývoja za predpokladu, že sa neprijmú adekvátne opatrenia na eliminovanie negatívnych dopadov takéhoto vývoja.

Analytickú činnosť je nevyhnutné vyhodnocovať minimálne v týchto štyroch rovinách:

- A. Rovina priestoru – je potrebné zrovnáť výsledky hodnoteného subjektu s obdobnými subjektami daného trhového priestoru
- B. Rovina času – komparácia vypočítaných ukazovateľov s obdobnými výpočtami v minulých rokoch za predpokladu, že sa nemenila metodika účtovania

- C. Rovina plánovania – úspešný rozvoj podniku závisí od jeho cieľavedomého riadenia. Jeho súčasťou je tak strategické ako aj dynamické plánovanie, preto v analytickej praxi je potrebné komparovať zámery podniku so skutočne dosiahnutými parametrami.
- D. Rovina doterajších skúseností analytika – komparácia zistených skutočností s pôvodnými očakávaniami finančného experta.

Marcous, K. a Swinnen, J. (4) – na základe analýz konštatujú, že všeobecne sa očakávalo, že súkromní roľníci (podľa vzoru západoeurópskych krajín) a poľnohospodárske obchodné spoločnosti, vzhľadom na priamy motivačný vplyv súkromného vlastníctva výrobných faktorov, budú dosahovať lepšie výsledky v zlepšovaní efektívnosti. Štúdie uskutočnené v niektorých krajinách na báze agregovaných údajov ukazujú, že čiastková produktivita, ako aj produktivita úhrnného faktora sa naozaj zlepšili tam, kde nastal výrazný posun od kolektívneho k individuálnemu hospodáreniu na pôde.

Szabo, L. (5) - predpokladom rastu výkonnosti poľnohospodárskych podnikov je okrem iného aj adekvátne vybavenie výrobnými faktormi. Reprodukčný proces trhov orientovaného podniku musí byť preto nepretržitý a racionálne riadený.

Gurčík, L. (6) tvrdí, že ukazovatele zadĺženosti umožňujú analyzovať a kvantifikovať podiel cudzieho kapitálu na financovaní podnikových potrieb a vplyv tohto podielu na podnikové výsledky. Keďže s rastom zadĺženosti podniku rastie aj riziko podnikania, majú o túto stránku finančnej situácie podniku záujem najmä banky, investori, akcionári a pod.

Baláž, P. (7) konštatuje, že ukazovatele likvidity umožňujú analyzovať a kvantifikovať schopnosť podniku hradiť jeho záväzky. Pre lepšiu podnikovú porovnateľnosť sa používajú pomerové ukazovatele: pohotová (okamžitá likvidita) je vyčíslená ako pomer finančného majetku a krátkodobých záväzkov, bežná likvidita: ako pomer finančného majetku a krátkodobých pohľadávok ku krátkodobým záväzkom, celková likvidita je vyjadrená ako pomer obežných aktív a krátkodobých záväzkov.

Chajdiak, J. (8) hovorí, že najkomplexnejšie možno hodnotiť stav a vývoj ekonomiky pomocou finančných ukazovateľov. V najširšom slova zmysle za finančné ukazovatele

Marcous, K. a Swinnen, J: Causes of Output Decline in Economic Transition: The Case of Central and Eastern European Agriculture. In: Journal of Comparative Economics, 28(1), 2000, p. 172-206

Szabo, L.: Kapitálové vybavenie poľnohospodárskych podnikov a jeho reprodukcia. 2.diel, SPU Nitra, 2000, s.69-74, ISBN 80-7137-716-3

Gurčík L.: Faktorová analýza rozkladu hospodárskeho výsledku vo vybranom súbore podnikov. Zborník MVD, SPU Nitra 2000, ISBN 80-7137-336-5

Baláž, P a kol. autorov: Veľká ekonomická encyklopédia, SPRINT Bratislava, 1996, s. 549, ISBN 80-88848-02-4

Chajdiak, J: Finančné analýzy, Bratislava: Statistika, 1997, s. 224, ISBN 80-8569-09-3

môžeme považovať tie, ktorých hodnoty sú vyjadrené v peniazoch. Sú to ukazovatele, ktoré sa sledujú v účtovníctve a svoje praktické vyjadrenie nachádzajú hlavne v dvoch výkazoch – Súvaha a Výkaz ziskov a strát. Sú základom pre výpočet iných odvodených finančných ukazovateľov. Ďalej je to skupina ukazovateľov týkajúca sa rozpočtov (príjmy, výdaje a ich jednotlivé zložky), zahraničného obchodu, skupina ukazovateľov odrážajúca dane, clá či správne poplatky. Špecifické postavenie majú ukazovatele typu cena.

Synek M. (9) rozumie finančným manažmentom riadenie finančných procesov podniku v podmienkach trhového hospodárstva. Pretože všetky rozhodnutia a procesy prebiehajúce v podniku majú v konečnom dôsledku istý vplyv na výnosy alebo náklady a tým na finančné výsledky. Finančný manažment je zjednocujúcim faktorom celého systému riadenia podniku.

Finančný manažment chápaný ako riadenie finančných procesov v podniku zahŕňa štyri činnosti:

1. Finančné plánovanie, jeho hlavnou úlohou je formulovať finančné ciele podniku. Vychádza z prognózy objemu predaja – určuje vo svojej dlhodobej zložke potrebu kapitálu a spôsoby jeho získania. V krátkodobej zložke sleduje zabezpečenie platobnej schopnosti a likvidity podniku. Za najdôležitejšie finančné ciele podniku sa spravidla považujú likvidita, rentabilita a stabilita.
2. Finančné rozhodovanie zahŕňa strategické a operatívne rozhodnutia. Strategické rozhodnutia sa týkajú najmä vzťahov podniku k ekonomickému okoliu. Operatívne rozhodnutia sa zameriavajú spravidla do vnútra podniku. Na základe poznania potrieb hľadá alternatívne riešenia, hodnotí možné alternatívy, ktoré sú najvhodnejšie na dosahovanie podnikateľských cieľov. Finančné rozhodovanie prebieha v podmienkach neistoty.
3. Organizovanie finančných procesov je každodenná činnosť, ktorá zabezpečuje, aby sa prijaté finančné rozhodnutia v podniku uplatňovali. Súčasťou tejto činnosti je organizovanie vnútro podnikovej komunikácie a motivovanie pracovníkov.
4. Finančná analýza a kontrola hodnotí stupeň dosahovania finančných cieľov v uplynulých obdobiach a identifikuje vývoj budúceho finančného zdravia podniku na ďalšie obdobie.

Belica, M. (10) hovorí, že podnik, ktorý hodnotíme, nepredstavuje izolovanú jednotku, ale jeden z mnohých prvkov zložitého systému trhových vzťahov. Z toho nám potom

Synek, M. a kol.: Ekonomika a řízení podniku. VŠE Praha, 1994, s. 187, ISBN 80-7134-418-0

Belica, M. : Podnikové financie, SPU Nitra, 2002, s. 106-107, ISBN 80-8069-006-5

plynie, že je nevyhnutné analytickú činnosť vyhodnocovať minimálne v týchto štyroch rovinách:

- V rovine priestoru,
 - V rovine času,
 - V rovine plánovania,
 - V rovine doterajších expertných skúseností analytika.
1. Vyhodnotenie ukazovateľov v rovine priestoru – ak zväžíme skutočnosť, že v priestore, v ktorom sa odohráva podnikateľská činnosť hodnoteného subjektu je viacero zrovnateľných subjektov a ak beriem do úvahy aj predpoklad, že tieto subjekty rešpektujú právne normy, potom je potrebné porovnať výsledky hodnoteného subjektu s obdobnými subjektami daného trhového priestoru. Toto porovnanie často napovie viac ako samotné parametre skúmaných ukazovateľov. Navyše zovšeobecnenie tohto pozorovania často prinesie nové impulzy do strategického plánovania podniku.
 2. Vyhodnotenie ukazovateľov v rovine času – toto vyhodnotenie je postavené na komparácii vypočítaných parametrov s obdobnými výpočtami v minulých rokoch za predpokladu, že sa výrazne nezmenila metodika účtovania. Izolované posudzovanie tendencií vývoja ukazovateľov v čase má svoje miesto a význam. Jeho nevýhodou je však možné precenenie, resp. podcenenie konkurenčných firiem, a preto je nutné začleniť toto hodnotenie aj do priestoru a porovnávať výsledky, či tendencie s inými konkurenčnými firmami.
 3. Vyhodnotenie v rovine plánovania – úspešný rozvoj podniku je neodmysliteľný od jeho plánovaného riadenia. Jeho súčasťou je tak strategické, ako aj dynamické plánovanie rozvoja firmy, preto v analytickej praxi nemožno opomenúť nutnosť komparovať zámery podniku so skutočne dosiahnutými parametrami. Vyhodnotenie aktivít podniku v tejto rovine sa nezaobíde bez zohľadnenia porovnania jeho činnosti v čase - priestore. Výsledkom tejto komparácie nie je iba zistenie odklonu skutočnosti od zámeru, ale aj zdôvodnenie príčin týchto odchýliek s ohľadom na vplyv vonkajších vnútorných faktorov.
 4. Vyhodnotenie ukazovateľov v rovine doterajších skúseností analytika – táto fáza vyhodnotenia predstavuje komparáciu zistených skutočností s pôvodnými očakávaniami finančného experta. Aj keď nemožno absolutizovať, predsa len všeobecnejšie platí, že kvalita expertných odhadov je závislá nielen od schopností a úrovne odbornej prípravy experta, ale aj od skúseností, ktoré získal v priebehu

svojej expertnej praxe. Výsledky finančnej analýzy, pokiaľ je realizovaná metódami zrovnateľnými v širších medzinárodných súvislostiach, možno využiť aj na iné účely, ktoré presahujú význam hodnotenia jedného podniku či firmy.

Lesáková, E. (11) tvrdí, že úlohou finančnej analýzy je určiť s akou intenzitou sa na formovaní finančnej situácie podieľali dané činitele. S ohľadom na charakter pôsobenia ich možno rozdeliť do troch skupín:

- Prvú skupinu predstavujú činitele externé, pôsobiace na podnik z jeho okolia. Mnohé majú podobu štátnych opatrení, či zásahov a ich pôsobenie či účinky podnik nemôže ovplyvniť. Majú charakter objektívny.
- Druhú skupinu predstavujú činitele interné. Ich prostredníctvom dovádzame finančnú analýzu do vnútro podnikových a ekonomických oblastí. Možno ich rozdeliť na činitele kvalitatívne a kvantitatívne. Kvantitatívne vyjadrujú objem podnikovej činnosti a sú reprezentované objemom výnosov a tržieb. Ich priemerná úroveň a dynamika sú dôležitým predpokladom dobrej finančnej situácie. Kvalitatívne vyjadrujú úroveň, s akou sa v podniku transformujú vstupy na výstupy. Tento proces sa doráža v tvorbe hospodárskeho výsledku a to ako v jeho mase, tak i v miere.

Královič, J. (12) tvrdí, že podnikateľ musí skôr či neskôr svoj podnikateľský zámer vyjadriť v písomnej forme a tak vzniká plán podniku. Štruktúra, obsah a stupeň podrobnosti plánu podniku závisia najmä od veľkosti podniku, vyrábanej produkcie, výrobného odboru, organizačnej štruktúry a podobne. Menšie podniky spravidla plánujú na kratší časový horizont. Naopak vo veľkých koncernoch s obrovským rozsahom činnosti výroby, predaja a výskumu je prístup k časovému rozpätiu ich plánov opačný a plánovacie horizonty sú tu podstatne dlhšie.

Každý plán podniku obsahuje čiastkové plány podľa jednotlivých činností podniku. Spravidla ide o tieto čiastkové plány: marketingu, výroby, plán ľudských zdrojov, investícií, výskumu a vývoja, finančný plán a podobne.

Lesáková, E.: Analýza podniku, UMB Banská Bystrica, 1996, s. 141, ISBN 80-88825-84-9

Královič, J.: Finančné plánovanie podniku, Ekonóm Bratislava, 1998, s. 118, ISBN 80-225-0867-5

2. CIEĽ PRÁCE

Podniky nesú za svoje hospodárske výsledky ekonomickú zodpovednosť, čo znamená, že sú povinné odvádzať plánované platby a uhradzovať svoje záväzky aj na úkor disponibilných dôchodkov. Na druhej strane voľne disponujú s dosiahnutými prebytkami hospodárenia. Ekonomické postavenie podnikov určujú dosiahnuté výsledky. Cieľom každého podniku je dosiahnuť maximálne výsledky v plnení plánovaných úloh pri minimálnych nákladoch efektívnym a racionálnym využívaním výrobných zdrojov.

Ekonomické zhodnotenie, v ktorom je zahrnutá aj podniková analýza umožňuje podniku predvídať situáciu a podnik prijíma opatrenia pre budúci vývoj. Podniková analýza je neoddeliteľnou zložkou riadenia, je nesmierne dôležitá pri zostavovaní plánov podniku ako aj pre kontrolu jeho plnenia. Výsledky analýz okrem podnikov využívajú aj externé subjekty, ktoré sú na firme a jej prosperite zainteresované.

Cieľom bakalárskej práce je zhodnotiť ekonomickú a finančnú situáciu podniku, poukázať na jeho silné a slabé stránky, na základe ktorých je možné navrhovať riešenia problémov, eliminovať riziká a využiť možné príležitosti.

Pre dosiahnutie vytýčeného cieľa je potrebné poukázať na nasledovné časti:

- Charakteristika podniku, jeho predmet činnosti
- Organizácia práce a riadenia
- Sledovanie nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia
- Zhodnotenie finančného stavu podniku (analýza majetkovej a kapitálovej štruktúry podniku, analýza finančných ukazovateľov rentability, aktivity, likvidity, zadĺženosti)

3. METODIKA PRÁCE

Ekonomické zhodnotenie podniku bolo urobené v PD RaVOD PATA.

Predmetom činnosti družstva sú hlavne:

- podnikanie v poľnohospodárskej výrobe vrátane predaja nespracovaných poľnohospodárskych výrobkov na účely spracovania a ďalšieho predaja,
- výroba a následný predaj osív obilnín, strukovín, krmovín, koreninovej zeleniny,
- nákup, predaj a sprostredkovanie predaja poľnohospodárskych produktov a výrobkov, balených potravín, ovocia, zeleniny, pohonných hmôt a mazadiel, strojov a strojných zariadení, náhradných dielov, poľnohospodárskych mechanizmov a zariadení.

Poľnohospodársky subjekt sa zameriava hlavne na pestovanie obilnín, olejnín a krmovín. Zo živočíšnej výroby je to hlavne chov hovädzieho dobytku a ošípaných.

Získavanie údajov a ich zdroje

Podnik, ktorý sme si vybrali je poľnohospodárske družstvo RaVOD v obci Pata. Podstatnú časť údajov potrebných na jeho ekonomické zhodnotenie sme čerpali z podkladov poskytnutých družstvom RaVOD. Základné informácie boli čerpané z nasledovných účtovných výkazov:

- Súvaha za roky 2004, 2005, 2006, 2007,
- Výkaz ziskov a strát za roky 2004, 2005, 2006, 2007,
- Ostatné údaje boli čerpané z výročných správ a vnútropodnikových materiálov poľnohospodárskeho družstva RaVOD Pata.

Pri vypracovaní bakalárskej práce boli použité metódy:

- Indexová metóda
- Metóda finančnej analýzy

Indexová metóda

Používa sa na spracovanie ekonomických informácií a patrí do skupiny rozborových metód eliminácie. Eliminácia predstavuje vylučovanie vplyvu celého radu faktorov okrem jedného z nich. Indexová metóda určuje vplyv jednotlivých faktorov na syntetické

ukazovatele, ktoré sú tvorené kombináciou kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov.
Napriek:

Ih – hodnotový index tržieb vyjadríme ako súčin cenového indexu a indexu fyzického objemu $I_h = I_p \cdot I_c$.

Zmenu tržieb vypočítame ako zmena $I_h = \Delta q_1 \cdot p_1 - \Delta q_0 \cdot p_0$ kde q_0, p_0 – množstvo výroby / plán – 0, skutočnosť – 1/, p_0, p_1 – priemerná cena/plán – 0, skutočnosť – 1 /.
Uvedené vzťahy poukazujú na to, že akákoľvek zmena syntetického ukazovateľa je spôsobená zmenou dvoch faktorov, v našom prípade zmenou fyzického objemu výroby a priemernou cenou.

Jednoduché individuálne indexy

Pre výpočet aktív a pasív podniku sa pri hodnotení ukazovateľov finančnej analýzy využívajú reťazové indexy. Tieto indexy sú počítané k premenlivému základu – bezprostredne k predchádzajúcemu obdobiu. Za predpokladu, že sa budú porovnávať údaje, ktoré charakterizujú extenzitné alebo intenzitné jednoduché veličiny za n období, môžeme ich označiť nasledovne:

$$q_0, q_1, q_2, \dots, q_n, \quad \text{alebo} \quad p_0, p_1, p_2, \dots, p_n,$$

Pre extenzitné veličiny z uvedených údajov stanovíme bázičné indexy pre intenzitné údaje sú nasledujúce výpočty rovnaké.

$$q_1/q_0 \quad q_2/q_1 \quad q_3/q_2, \dots, q_n/q_{n-1}$$

V bakalárskej práci bola použitá metóda komparácie, hlavne porovnávania údajov z časového hľadiska. Táto metóda umožňuje získať širší pohľad na dynamiku vývoja daného javu alebo ukazovateľa.

Metóda finančnej analýzy

Je definovaná ako rozbor údajov, ktorých hlavným zdrojom je finančné účtovníctvo. Zmyslom finančnej analýzy je dospieť k určitým záverom o celkovej hospodárskej a finančnej situácii podniku a poskytnúť manažmentu podniku podklady pre rozhodovanie, prostredníctvom určitého počtu pomerových ukazovateľov.

Medzi ukazovatele finančnej analýzy patria:

- Ukazovatele aktivity
- Ukazovatele likvidity
- Ukazovatele zadĺženosti
- Ukazovatele rentability

Ukazovatele aktivity

Vyjadrujú, ako efektívne podnik hospodári so svojim majetkom. Vyjadrujú, koľkokrát sa obráti určitý druh majetku za stanovený časový interval – počet obrátok, alebo merajú dobu obratu, počas ktorej je majetok viazaný v určitej forme. Efektívne hospodárenie je základom pre znižovanie nákladovosti a vytvára podmienky pre dosahovanie zisku, ktorá je nevyhnutná pre dlhodobú existenciu podniku.

$$\begin{aligned} \text{Doba obratu zásob} &= && (\text{zásoby/tržby}) * 365 \\ \text{Doba inkasa pohľadávok} &= && (\text{pohľadávky/tržby}) * 365 \\ \text{Doba splatnosti záväzkov} &= && (\text{záväzky/náklady}) * 365 \\ \text{Obrat celkových aktív} &= && \text{tržby} / \text{Ø stav celkových aktív} \end{aligned}$$

Ukazovatele likvidity

Vyjadrujú schopnosť podniku uhradiť včas svoje záväzky voči všetkým dodávateľom. Táto schopnosť je ovplyvnená dvomi najdôležitejšími faktormi a to štruktúrou majetku a primeraným a pravidelným prítokom peňažných prostriedkov.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{finančné účty}}{\text{krátkodobé cudzie zdroje}}$$

/Optimálna hodnota 0,2 – 0,8/

$$\text{Bežná likvidita} = \frac{\text{fin. účty} + \text{krátkodobé pohľadávky}}{\text{krátkodobé cudzie zdroje}}$$

/Optimálna hodnota 1 – 1,5/

$$\text{Celková likvidita} = \frac{\text{fin. účty} + \text{krátkodobé pohl.} + \text{zásoby}}{\text{krátkodobé cudzie zdroje}}$$

/Optimálna hodnota 1,5 – 2,5/

Ukazovatele zadĺženosti

Podiel vlastného a cudzieho kapitálu v podniku ovplyvňuje jeho finančnú stabilitu, ale aj rentabilitu vlastného kapitálu. Vysoký podiel vlastného kapitálu vytvára predpoklady pre väčšiu finančnú samostatnosť a stabilitu podniku. Vlastný kapitál je však vo všeobecnosti drahší ako cudzí, pretože akcionári požadujú vyšší výnos, ako by získali uložením svojich prostriedkov v banke. Súvisí to s rizikom, ktoré podstupujú. Použitím cudzieho kapitálu je

však možné využiť finančnú páku a zvýšiť rentabilitu vlastného kapitálu. Prílišné zadĺženie však zvyšuje náklady na cudzí kapitál, podnik sa stáva labilnejším a vznikajú problémy s likviditou, pretože požičané prostriedky je nutné vrátiť s úrokmi.

$$\text{Celková zadĺženosť podniku} = \frac{\text{cudzí kapitál}}{\text{vlastné imanie} + \text{záväzky podniku}}$$

/menší ako 0,5/

$$\text{Stupeň samofinancovania} = \frac{\text{vlastné imanie}}{\text{vlastné imanie} + \text{záväzky podniku}}$$

/menší ako 1/

$$\text{Finančná páka} = \frac{\text{vlastné imanie podniku} + \text{záväzky podniku}}{\text{vlastný kapitál}}$$

$$\text{Úverová zaťaženosť} = \frac{\text{B. úvery} + \text{finančné výpomoci}}{\text{VI podniku} + \text{záväzky podniku}}$$

/menší ako 0,5/

Ukazovatele rentability

Pomocou ukazovateľov rentability je možné hodnotiť dosiahnutý výsledok podnikového úsilia. Význam týchto ukazovateľov spočíva predovšetkým v ich syntetickom charaktere, pretože do ich hodnoty sa premieta vývoj likvidity, aktivity aj zadĺženosti podniku.

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu} = \frac{\text{ČVH} + \text{nákl. úroky} \cdot (1 - \text{sadzba dane z príjmu})}{\text{celkový vložený kapitál}}$$

$$\text{Rentability vlastného kapitálu} = \frac{\text{ČVH (po zdanení)}}{\text{vlastný kapitál}}$$

$$\text{Rentabilita celkových výnosov} = \frac{\text{ČVH (po zdanení)}}{\text{Výnosy}}$$

$$\text{Rentabilita celkových nákladov} = \frac{\text{ČVH (po zdanení)}}{\text{náklady}}$$

4. VÝSLEDKY PRÁCE

4.1. Charakteristika hodnoteného subjektu

Družstvo vzniklo na ustanovujúcej členskej schôdzi dňa 8.12.1972 zlúčením JRD:

Pata, Pusté Sady a Mier Zemianske Sady, bolo zvolené predstavenstvo a prijaté stanovy.

Deň, ku ktorému je družstvo zapísané do podnikového registra je 05.01.1973.

Najvyšším orgánom RAVOD Pata je členská schôdza, ktorá volí predstavenstvo družstva, predsedu družstva, podpredsedu družstva a členov kontrolnej komisie.

Predstavenstvo družstva je štatutárnym orgánom družstva, ktoré riadi činnosť družstva. Má 9 členov. Predseda družstva organizuje a riadi rokovanie predstavenstva, taktiež organizuje a riadi bežnú činnosť družstva. Podpredseda družstva zastupuje predsedu družstva počas jeho neprítomnosti. Kontrolná komisia je oprávnená kontrolovať všetku činnosť družstva a prerokúva sťažnosti jeho členov. Zodpovedá iba členskej schôdzi a je nezávislá od ostatných orgánov družstva. Kontrolná komisia má 5 členov.

Organizačné členenie družstva

RaVOD Pata sa člení na 5 úsekov, a to:

- úsek rastlinnej výroby
- úsek živočíšnej výroby
- úsek technických služieb
- úsek skladového hospodárstva
- úsek podnikovej réžie

Predmetom činnosti poľnohospodárskeho družstva RaVOD Pata je:

- podnikanie v poľnohospodárskej výrobe vrátane predaja nespracovaných poľnohospodárskych výrobkov na účely spracovania a ďalšieho predaja,
- výroba a predaj vína,
- verejná cestná nákladná doprava,
- kováčstvo,
- zámočníctvo,
- kovoobrábanie,
- výroba drevoobrábacích strojov,
- oprava motorových vozidiel,
- výroba a oprava poľnohospodárskych strojov,
- poskytovanie služieb mechanizmami,

- revízie elektrických zariadení do 1000 V vrátane bleskozvodov, strojov a prístrojov,
- nákup, predaj a sprostredkovanie predaja poľnohospodárskych produktov a výrobkov, balených potravín, ovocia, zeleniny, PHM a mazadiel, strojov a strojných zariadení, náhradných dielov, poľnohospodárskych mechanizmov a zariadení,
- výroba a následný predaj osív obilnín, strukovín, krmovín, koreninovej zeleniny.

4.1.1 Výrobné zameranie

Poľnohospodárske družstvo má rozvinutú aj rastlinnú aj živočíšnu výrobu. Z tej rastlinnej výroby je to hlavne pestovanie obilnín strukovín a krmovín, zo živočíšnej výroby chov hovädzieho dobytku a ošípaných. Tradíciou je výroba a predaj vína.

4.1.2 Organizácia práce a riadenia

Počet členov a pracovníkov v priebehu rokov 2004 – 2008:

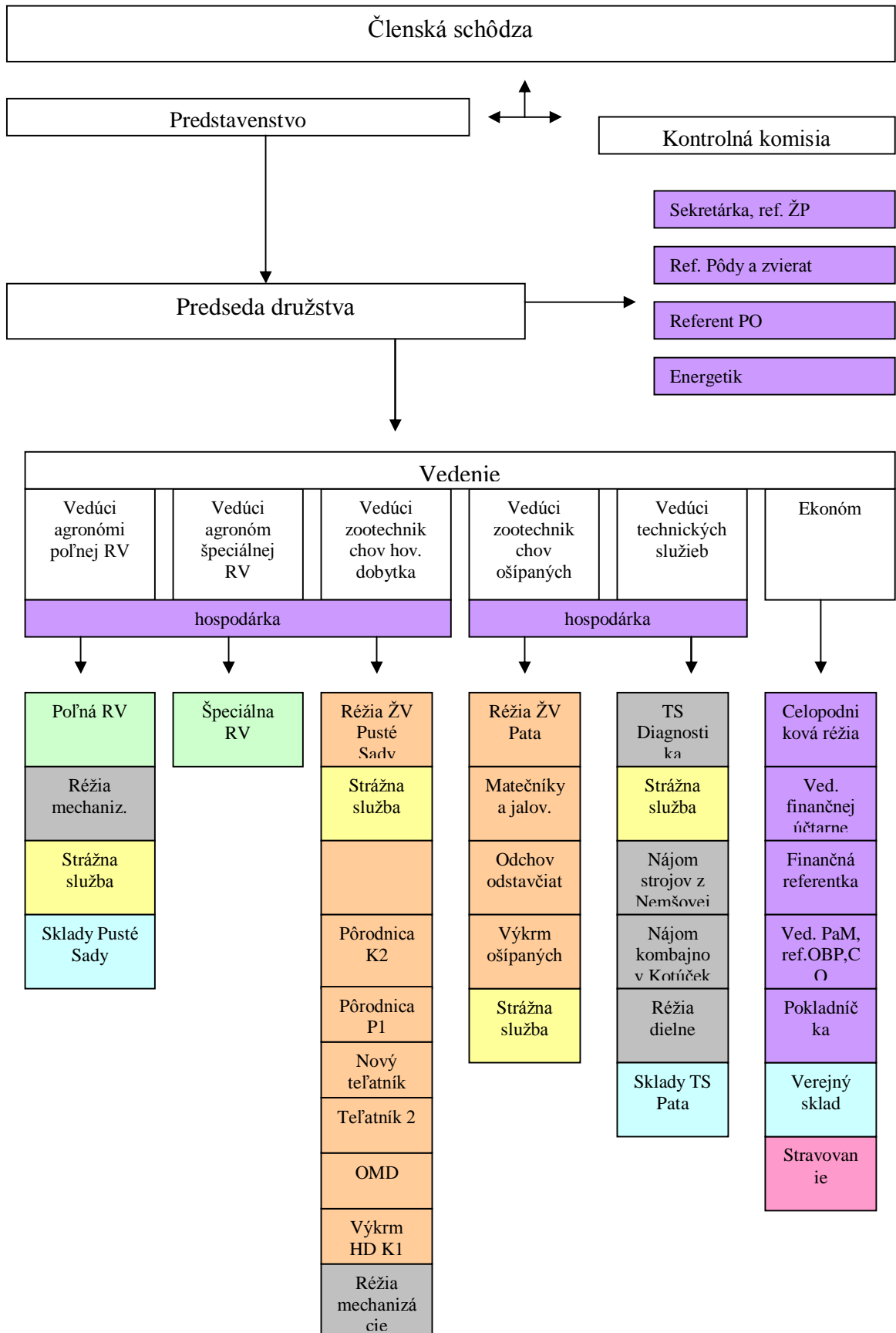
Tabuľka 1

Počet členov a pracovníkov	2005	2006	2007
Počet členov PD:	183	153	136
Pracujúci členovia:	80	77	69
Zamestnanci:	94	97	97
Živočíšna výroba:	29	27	21
Rastlinná výroba:	4	6	6
Úsek technických služieb:	31	30	28
Ostatní:	30	34	42

Prameň: Výročná správa PD RaVOD Pata

Organizačná štruktúra PD RaVOD Pata

Schéma 1

4.2. Náklady, výnosy a výsledok hospodárenia

V poľnohospodárskom družstve sú náklady a výnosy dôležitým faktorom posúdenia ekonomickej situácie podniku. Dosiachnuté náklady a výnosy uvádza vo Výkaze ziskov a strát, na základe ktorého vyčísluje zisk alebo stratu.

4.2.1 Vývoj nákladov

Na základe uvedených nákladov za roky 2005 – 2007 sa dá usúdiť, že výška celkových nákladov v roku 2007 výrazne stúpila oproti roku 2005. V roku 2006 a 2007 vzrástli ostatné náklady na finančnú činnosť ako aj osobné náklady. O opakom sú náklady na hospodársku činnosť, ktoré mali oproti roku 2005 klesajúci trend. Zatiaľ čo mzdové náklady boli v roku 2005 čerpané vo výške 15 253 tis. Sk, v roku 2007 to bolo už 17 958 tis. Sk. Výrobná spotreba bola najnižšia v roku 2005. Zatiaľ čo náklady na predané cenné papiere a podiely boli v rokoch 2005 - 2006 nulové, v roku 2007 to bolo 1 768 tis. SK. Odpisy dosiahli v poslednom roku výšku 12 353 tis. Sk. Dane a poplatky si udržali počas troch rokov svoju úroveň.

Tabuľka 2

Ukazovateľ	Rok			Indexy	
	2005	2006	2007	06/05	07/06
N vynaložené na obst. predaného tovaru	0	0	0	0	0
Výrobná spotreba	56 915	60 509	59 580	1,063	0,984
Osobné náklady	21 105	22 272	24 742	1,055	1,110
Dane a poplatky	1 943	1 887	1 941	0,971	1,028
Odpisy DNM a DHM	11 800	12 062	12 353	1,022	1,024
ZC predaného DM a predan. materiálu	1 358	2 358	3 173	1,736	1,345
Tv. rez. na HČ a zúč. kompl. N bud. obd	835	998	0	1,195	0
Tvorba opr. položiek do nákladov na HČ	1 128	1 741	0	1,543	0
Ostatné N na HČ	2 264	572	499	0,252	0,872
Predané cenné papiere a podiely	0	0	1 768	0	0
Nákladové úroky	396	226	89	0,570	0,393
Kurzové straty	53	37	10	0,698	0,270
Ostatné náklady na FČ	34	2 334	3 224	68,647	1,381
Tvorba rezerv na FČ	0	0	0	0	0
Tvorba opravných položiek do N z FČ	0	0	-1 768	0	0
Mimoriadne náklady	0	5 642	2 799	0	0,496
Náklady spolu	97 831	110 638	108 410	1,130	0,979

Prameň: Výkaz ziskov a strát za roky 2005 - 2007

4.2.2 Vývoj výnosov

Z uvedených údajov vidíme, že PD RaVOD Pata dosiahlo najvyššie výnosy v roku 2006 a to vo výške 112 156 tis. Sk. V roku 2007 bol pokles výnosov oproti roku 2006 vo výške 2 359 tis. Sk. Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb predstavujú najdôležitejší zdroj financovania družstva a v roku 2007 dosiahli výšku 72 353 tis. Sk a teda poklesli oproti roku 2006 o 10 129 tis. Sk. Tržby z predaja DM a materiálu dosiahli najvyššiu úroveň v roku 2007 a to vo výške 6 412 tis. Sk. Najnižšie celkové výnosy dosiahol podnik v roku 2005 vo výške 98 861 tis. Sk, najvyššie v roku 2006 vo výške 112 156 a pokles výnosov je zaznamenaný v roku 2007 z dôvodu zníženia tržieb za predaj vlastných výrobkov a služieb.

Tabuľka 3

Ukazovateľ	Rok			Indexy	
	2005	2006	2007	06/05	07/06
Výroba v tis. SK	79 977	89 689	85 956	1,121	0,958
Tržby z predaja DM a materiálu	3 982	3 697	6 412	0,928	1,734
Použitie a zrušenie rezerv do výnosov z HČ	1 006	910	0	0,904	0
Zúčt. a zrušenie OP do výnosov z HČ	17	2 973	0	174,88	0
Ostatné výnosy z HČ	13 747	14 751	16 782	1,073	1,137
Tržby z predaja CP a podielov	0	0	86	0	0
Výnosy z dlhodobého FM	0	0	105	0	0
Výnosy z krátkodobého FM	0	0	0	0	0
Výnosové úroky	12	92	13	7,666	0,141
Kurzové zisky	61	0	0	0	0
Ostatné výnosy z FČ	0	0	0	0	0
Použitie a zrušenie rezerv do výnosov z FČ	0	0	0	0	0
Zúčtovanie a zrušenie opravných položiek do výnosov z FČ	0	0	0	0	0
Prevod fin. výnosov	0	0	0	0	0
Mimoriadne výnosy	59	44	443	0,745	10,068
Výnosy spolu	98 861	112 156	109 797	1,134	0,978

Prameň: Výkaz ziskov a strát za roky 2005 - 2007

4.2.3. Výsledok hospodárenia podľa činností

Výsledok hospodárenia v roku 2007 poklesol o 404 tis. Sk oproti roku 2006, v ktorom podnik vykazoval zisk vo výške 555 tis. Sk. Podľa výkazu ziskov a strát družstvo vykázalo výsledok hospodárenia po zdanení v roku 2005 vo výške 361 tis. Sk. Číže na základe

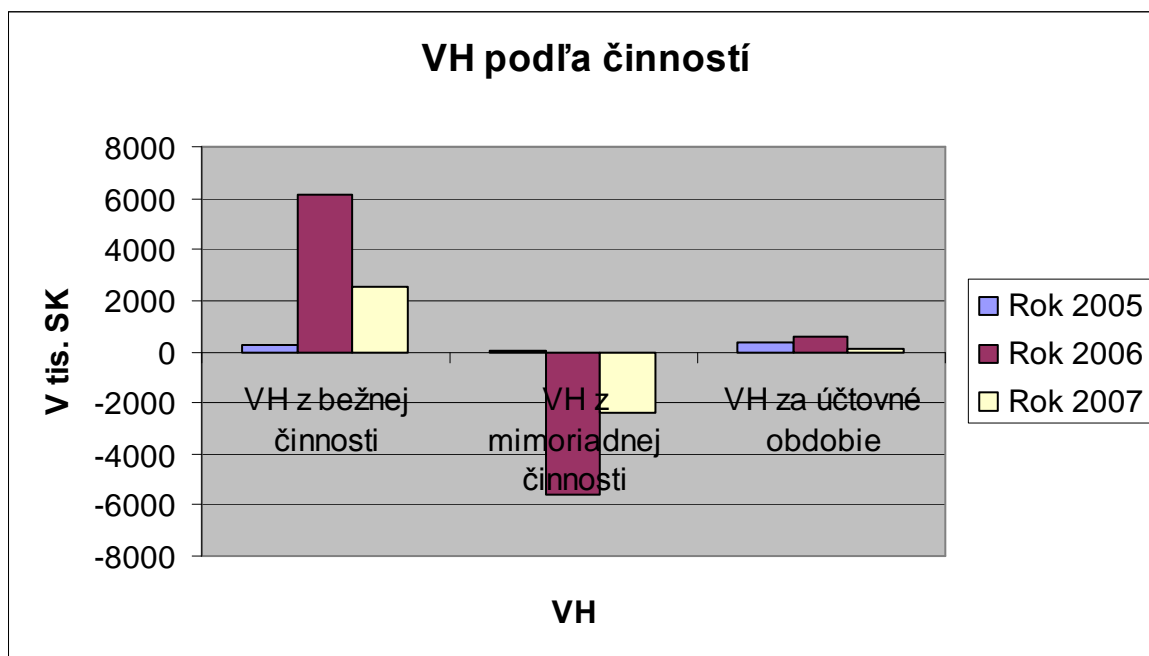
uvedených údajov môžeme usúdiť, že podnik dosiahol najnižšiu úroveň zisku po zdanení v roku 2007 a najvyššiu úroveň v roku 2006.

Tabuľka 4

Ukazovateľ	Rok			Indexy	
	2005	2006	2007	06/05	07/06
VH z hospodárskej činnosti	1 381	9 621	6 862	6,966	0,713
VH z finančnej činnosti	-410	-2 505	-3 119	6,109	1,245
Daň z príjmov z bežnej činnosti	669	963	1 236	1,439	1,283
VH z bežnej činnosti	302	6 153	2 507	20,374	0,407
Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti	0	0	0	0	0
VH z mim. Činnosti	59	-5 598	-2 356	-94,88	0,420
VH za účtovné obdobie	361	555	151	1,537	0,272

Prameň: Výročná správa PD RaVOD

Schéma 2

4.3. FINANČNÁ ANALÝZA PODNIKU

Finančná analýza sa skladá z troch fáz. V prvej fáze sú analyzované výkazy účtovnej závierky, priebeh a vývoj najdôležitejších položiek za sledované obdobie 2004 – 2007. V druhej fáze interpretujeme finančné ukazovatele. V tretej fáze sa budeme venovať zhodnoteniu získaných poznatkov.

4.3.1. Analýza majetkovej a kapitálovej štruktúry

4.3.1.1. Analýza majetkovej štruktúry

V tabuľke sú uvedené údaje o aktívach zo súvahy za roky 2005 – 2007.

Tabuľka 5

STRANA AKTIV			2005	2006	2007
			Sk(v tis.)	Sk(v tis.)	Sk(v tis.)
	Spolu majetok	1	171 057	170 861	168 920
A	Pohl. za upísané VI	2	0	25	8
B	Neobežný majetok	3	102 385	96 081	90 931
B.I.	DNM	4	0	0	0
B.I.3	Softvér	7	0	0	0
B.II.	DHM	13	102 071	95 979	90 889
B.II.1	Pozemky	14	0	0	10
B.II.2	Stavby	15	71 778	68 069	65 241
B.II.3	SHV a SHV	16	22 942	21 580	16 564
B.II.4	Pest. celky trvalých porastov	17	119	0	0
B.II.5	Zák. stádo a ťažné zvieratá	18	7232	6 330	6 915
B.II.7	Obstarávaný DHM	20	0	0	0
B.II.8	Posk. preddavky na DHM	21	0	0	2 159
B.III.	DFM	23	314	102	42
B.III.5	Ostat. dlh. cenné papiere	27	314	102	42
C.	Obežný majetok	32	68 406	74 598	77 804
C.I.	Zásoby súčet	33	49 018	48 143	55 353
C.I.1	Materiál	34	3 645	2 853	3 656
C.I.2	Nedok. výroba a polotovary	35	8 815	10 819	13 313
C.I.4	Výrobky	37	29 167	22 087	23 801
C.I.5	Zvieratá	38	7 391	12 384	14 583
C.I.7	Poskytnuté preddavky na zásoby	40	0	0	0
C.II.	Dlhodobé pohľadávky	41	0	0	0
C.III.	Krátkodobé pohľadávky	48	17 859	15 116	15 574
C.IV.	Finančné účty	56	1 529	11 339	6 877

D	Časové rozlíšenie	62	266	157	177
----------	--------------------------	-----------	------------	------------	------------

Prameň: Súvaha za roky 2005 – 2007

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že majetok firmy v roku 2006 klesol oproti roku 2005 o 0,1 % a v roku 2007 narástol oproti roku 2006 o 1,1 %.

Neobežný majetok dosiahol najvyššiu hodnotu v roku 2005 a to 102 385 tis. Sk, v ďalších dvoch rokoch dosahoval klesajúcu úroveň. Na neobežnom majetku sa výrazne podieľa dlhodobý hmotný majetok, ktorý v roku 2007 zaznamenal výrazný pokles a dosiahol hodnotu 90 889. Obežný majetok naopak dosahoval rastúcu úroveň, oproti roku 2006, kedy hodnota obežného majetku bola najnižšia a to vo výške 68 406 tis. Sk, vzrástol v roku 2007 o 9 398 tis. Sk a to na hodnotu 77 804 tis. Sk. Z obežného majetku najväčší podiel predstavujú zásoby, ktoré v roku 2007 vzrástli na hodnotu 55 353 tis. Sk.

Percentuálne vyjadrenie týchto zmien možno vidieť v nasledujúcej tabuľke a schéme.

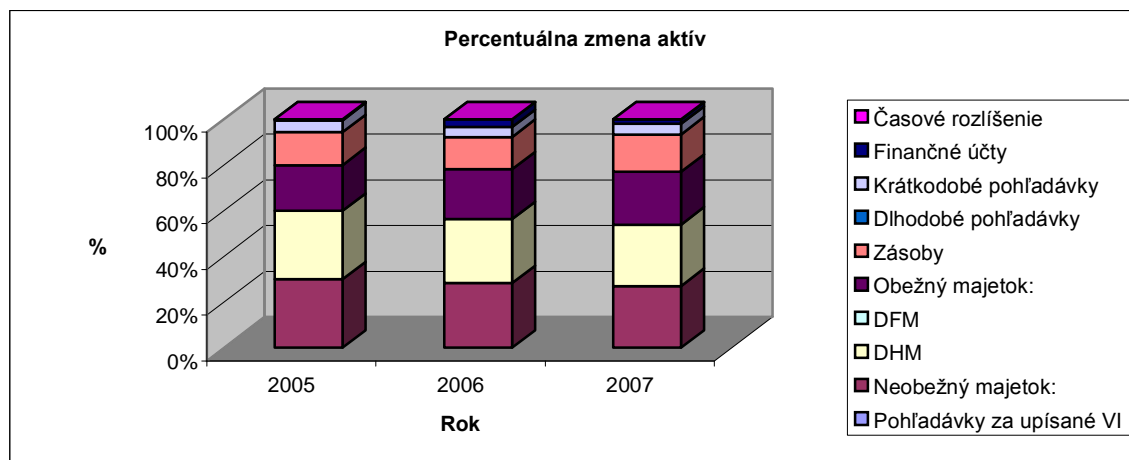
Percentuálna zmena aktív

Tabuľka 6

AKTÍVA	2005	2006	2007
SPOLU MAJETOK	100%	100%	100%
Pohľadávky za upísané VI	0%	0,02%	0,01%
Neobežný majetok:	59,85%	56,23%	53,83%
DHM	59,67%	56,17%	53,81%
DFM	0,18%	0,06%	0,03%
Obežný majetok:	39,99%	43,66%	46,06%
Zásoby	28,66%	28,18%	32,77%
Dlhodobé pohľadávky	0%	0%	0%
Krátkodobé pohľadávky	10,44%	8,85%	9,22%
Finančné účty	0,89%	6,64%	4,07%
Časové rozlíšenie	0,16%	0,09%	0,10%

Prameň: Vlastné výpočty

Schéma 3

4.3.1.2 Analýza kapitálovej štruktúry

V tabuľke sú uvedené údaje o pasívach zo súvahy za roky 2005 – 2007

Tabuľka 7

STRANA PASÍV		2005	2006	2007
Spolu VI a záväzky		65	171 057	170 861
A.	VI	66	151 650	150 143
A.I.	ZI	67	2 430	2 066
A.I.1.	ZI	68	2 430	2 066
A.II.	Kapitálové fondy	71	136 654	136 126
A.II.2	Ostatné kapitalové fondy	73	136 562	136 242
A.II.3	ZRF z kapitálových vkladov	74	962	966
A.II.4	Oceň. roz. z prec. majetku a záväzkov	75	0	-212
A.II.5	Oceň. rozdiely z kap. účastín	76	-870	-870
A.II.6	Oceň. roz. z prec. pri splnutí a rozdelení	77	0	0
A.III	Fondy zo zisku súčet	78	12 205	11 035
A.III.1	ZRF	79	7 981	7 981
A.III.2	Nedeliteľný fond	80	1 536	1 536
A.III.3	Štatutárne fondy a ost. fondy	81	2 688	1 518
A.IV.	VH minulých rokov	82	0	361
A.V.	VH za účtovne obdobie	85	361	555
B.	Záväzky	86	8 853	11 721
B.I.	Rezervy súčet	87	1 432	1 520
B.I.2	Ostatné dlhodobé rezervy	89	561	460
B.I.3	Krátkodobé rezervy	90	871	1 060
B.II.	Dlhodobé záväzky súčet	91	3 315	3 825
B.II.8	Záväzky zo soc. fondu	99	938	486
B.II.10	Odložený daňový záväzok	101	2 377	3 339
B.III.	Krátkodobé záväzky	102	-5 122	4 776
B.III.1	Záväzky z obchodného styku	103	3 504	1 669
B.III.5	Záväzky voči spoločníkom a združeniu	107	2 035	1 355
B.III.6	Záväzky voči zamestnancom	108	120	304
B.III.7	Záväzky zo soc. zabezpečenia	109	616	879
B.III.8	Daňové záväzky a dotácie	110	-11 768	194
B.III.9	Ostatné záväzky	111	371	375
B.IV.	Bankové úvery a výpomoci súčet	112	9 228	1 600
B.IV.1	Bankové úvery dlhodobé	113	1 600	1 100
B.IV.2	Bežné bankové úvery	114	500	500
B.IV.3	Krátkodobé finančné výpomoci	115	7 128	0
C.	Časové rozlíšenie	116	10 554	8 997

Prameň: Súvaha za roky 2004 – 2007

Na základe uvedených údajov vidíme, že pasíva, podobne ako aktíva, zaznamenali v roku 2006 oproti roku 2005 pokles o 196 tis. Sk. No pokles pasív nastal aj v roku 2007 v porovnaní s rokom 2006 a to o 1 941 tis. Sk. Je dôležité sledovať vývoj jednotlivých zložiek pasív, vo vzťahu k celkovým pasívam. Najväčšia zmena nastala u ZI, ktorého hodnota poklesla oproti roku 2005 o 594 tis. Sk. Narastajúci trend mali dlhodobé záväzky, ktoré v roku 2007 zaznamenali hodnotu 5 222 tis. Sk, čo je nárast oproti roku 2005 o 1 907 tis. Sk.

Percentuálne vyjadrenie týchto zmien možno vidieť v nasledujúcej tabuľke a schéme.

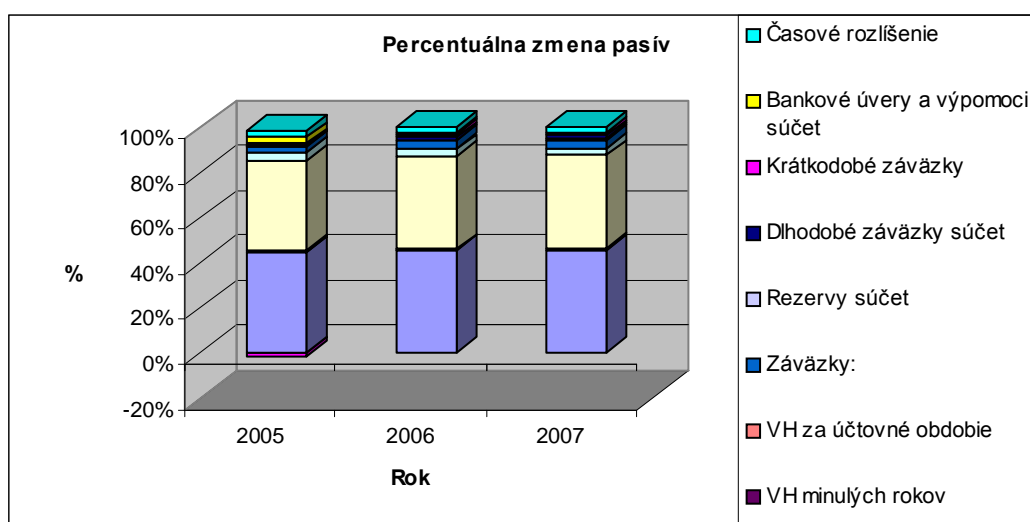
Percentuálna zmena pasív

Tabuľka 8

SPOLU VI A ZÁVÄZKY	100%	100%	100%
VI:	88,65%	87,87%	88,72%
ZI	1,42%	1,21%	1,09%
Kapitálové fondy	79,89%	79,67%	81,01%
Fondy zo zisku	7,14%	6,46%	6,53%
VH minulých rokov	0%	0,21%	0%
VH za účtovné obdobie	0,21%	0,32%	0,09%
Záväzky:	5,18%	6,86%	6,89%
Rezervy súčet	0,84%	0,89%	0,82%
Dlhodobé záväzky súčet	1,94%	2,24%	3,09%
Krátkodobé záväzky	-2,99%	2,80%	2,33%
Bankové úvery a výpomoci súčet	5,39%	0,94%	0,65%
Časové rozlíšenie	6,17%	5,27%	4,39%

Prameň: Vlastné výpočty

Schéma 4

4.3.2. Analýza vývoja pomerových finančných ukazovateľov

4.3.2.1. Ukazovatele likvidity

Tabuľka 9

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Zmena			Index		
	2005	2006	2007	06-05	07-05	07-06	06/05	07/05	07/06
Celková likvidita	27,2969	14,1391	17,5709	-13,1578	-9,7260	3,4318	0,518	0,644	1,243
Bežná likvidita	7,7366	5,0142	5,0702	-2,7224	-2,6664	0,0560	0,648	0,655	1,011
Pohotová likvidita	0,6101	2,1492	1,5531	1,5390	0,9429	-0,5961	3,522	2,545	0,723

Prameň: Vlastné výpočty

Pod likviditou rozumieme schopnosť podniku uhradiť včas svoje záväzky voči všetkým dodávateľom. Likvidnosť je schopnosť v čo najkratšom čase pretransformovať jednotlivé majetkové súčasti podniku na peňažné prostriedky a to bez straty alebo bez podstatnej zľavy z ich účtovnej hodnoty.

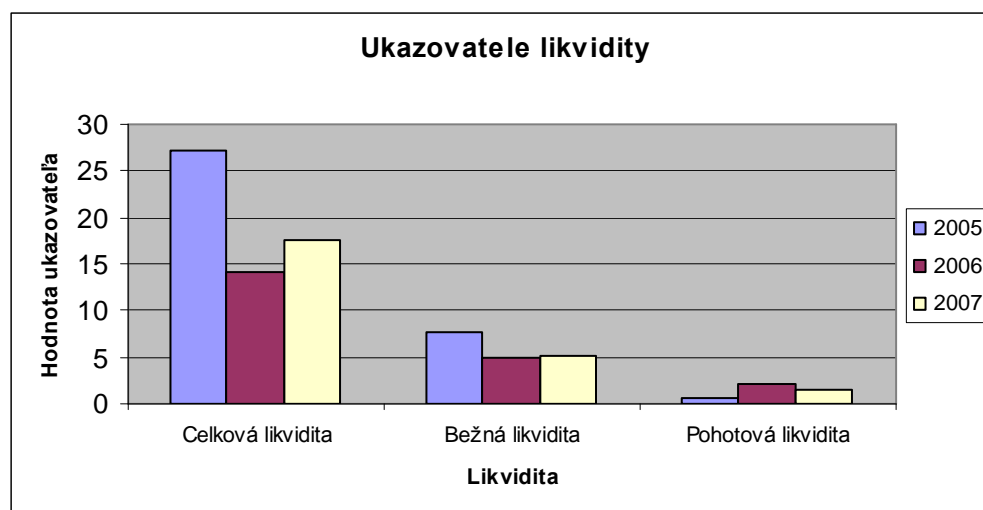
Celková likvidita – jej optimálne hodnoty sú 2,00 až 2,50. Zaznamenávame, že podnik dosiahol výrazné prekročenie optima.

Bežná likvidita – jej optimálne hodnoty by mali byť 1,00 až 1,50. Pri tomto ukazovateli hodnoty taktiež výrazne prevyšujú optimum.

Pohotová likvidita – tento ukazovateľ je jedným z rozhodujúcich pretože udáva okamžitú platobnú schopnosť podniku. Optimálna hodnota je od 0,2 do 0,8. Ako vidíme v tabuľke, táto hodnota je prekročená v rokoch 2006 a 2007. V roku 2005 je v optime, kedy dosahuje hodnotu 0,6101.

Z uvedených údajov nám vyplýva, že iba jedna likvidita sa nachádza v odporúčaných hodnotách.

Schéma 5

4.3.2.2.Ukazovatele aktivity

Tabuľka 10

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Index		
	2005	2006	2007	06/05	07/05	07/06
Doba obratu zásob						
Vo vzťahu k tržbám	252	213	279	0,845	1,107	1,310
Vo vzťahu k nákladom	314	290	339	0,924	1,080	1,169
Doba inkasa pohľadávok	92	67	79	0,728	0,859	1,179
Doba splácania záväzkov						
Vo vzťahu k tržbám	-26	21	20	-0,808	-0,769	0,952
Vo vzťahu k nákladom	-33	29	24	-0,879	-0,727	0,828

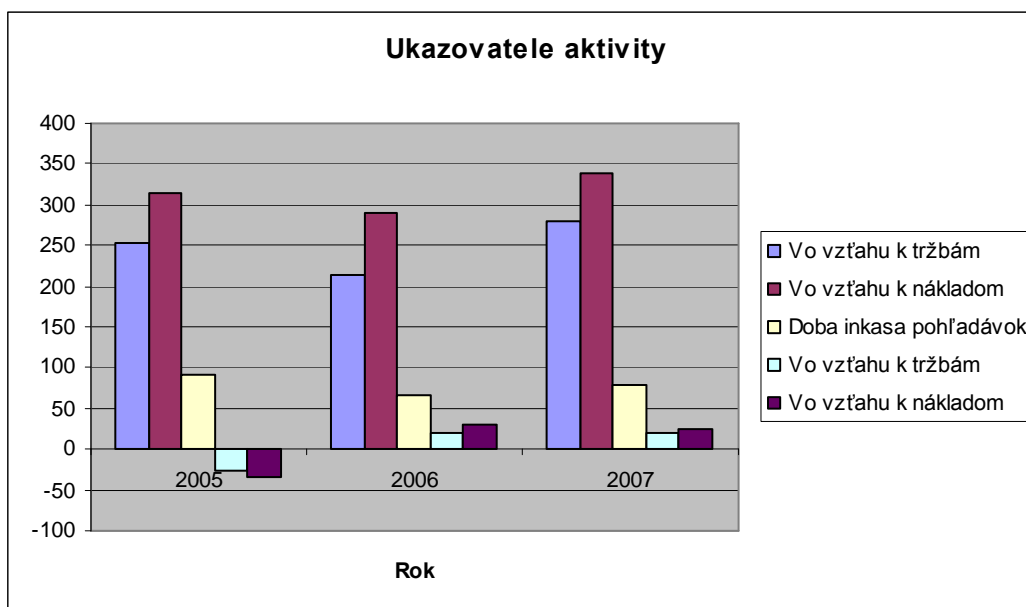
Tento ukazovateľ poukazuje na efektívnosť využívania aktív.

Doba obratu zásob – jej optimálne hodnoty by mali byť od 60 do 120 dní. Za všetky analyzované roky sú hodnoty prevyšujúce optimum.

Doba inkasa pohľadávok – jej optimálna hodnota je do 30 dní, nad 90 dní je nepriaznivý stav. Ani jeden analyzovaný rok nám nespĺňa požadovanú hranicu dní. Nad 90 dní, čo je nepriaznivý stav, bol vykázaný v roku 2005, kedy to bolo 92 dní. Nasledujúce roky sú už značne nižšie s hodnotami 67 dní za rok 2006 a 79 dní za rok 2007.

Doba splácania záväzkov – jej optimálna doba je 55 – 90 dní. Doba splácania záväzkov vo vzťahu k tržbám aj vo vzťahu k nákladom bola za analyzované roky pod optimálnou hodnotou. Napr. za rok 2007 vo vzťahu k tržbám to bolo 20 dní a vo vzťahu k nákladom 24 dní.

Schéma 6

4.3.2.3. Ukazovatele zadlženosti

Tabuľka 11

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Index		
	2005	2006	2007	06/05	07/05	07/06
Stupeň samofinancovania	0,9448	0,9276	0,9279	0,982	0,982	1,000
Celková zadlženosť	0,0552	0,0724	0,0721	1,312	1,306	0,996
Finančná páka	1,0584	1,0781	1,0777	1,019	1,018	0,9996
Úverová zaťaženosť	0,0575	0,0099	0,0068	0,172	0,118	0,689

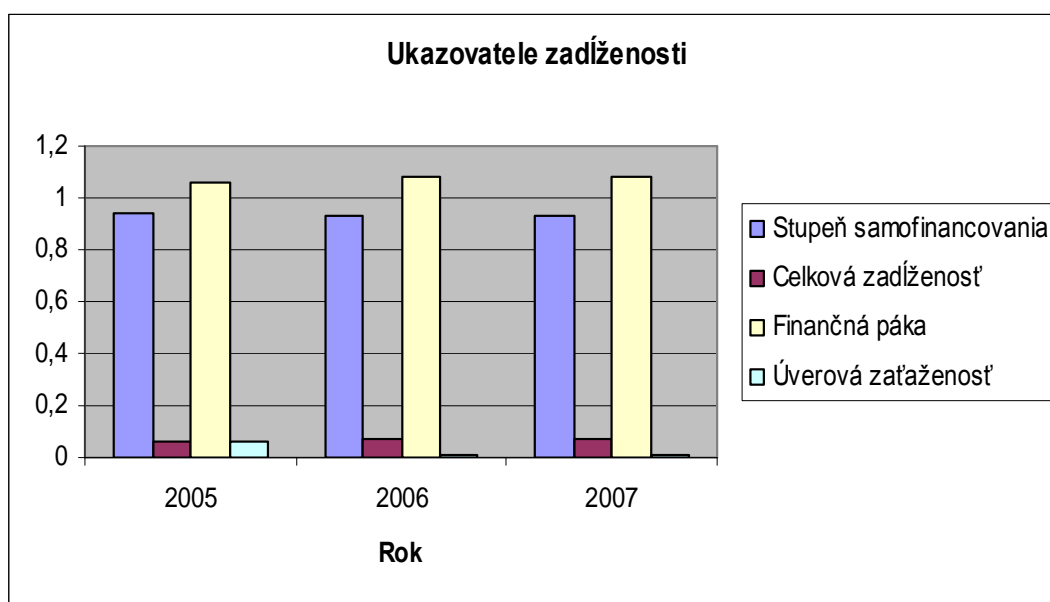
Prostredníctvom ukazovateľa celkovej zadlženosti sa zisťuje podiel cudzieho kapitálu na financovaní podnikového majetku. Optimálna výška ukazovateľa je pod 50%. Podnik v tomto ohľade dosahuje za rok 2007 hodnotu zadlženosti 0,0721, to znamená, že oproti roku 2006 poklesla o 0,0003.

Stupeň samofinancovania udáva v percentuálnom vyjadrení, koľko majetku kryje podnik vlastnými zdrojmi. Optimálna výška je od 45 – 55%. Hodnoty tohto ukazovateľa sa nachádzajú v intervale <0.9276,0.9448>

Úverová zaťaženosť vyjadruje akým podielom je majetok zaťažovaný bankovými úvermi. Optimálna hodnota je pod 50%. Hodnoty úverovej zaťaženosťi mali kolísavý priebeh. Z tohto ukazovateľa nám vyplýva, že podnik nie je silno zaťažovaný úvermi, čo svedčí aj o nízkych hodnotách tohto ukazovateľa.

Ukazovateľ finančnej páky v prvom roku bol 1,0584, v ďalších rokoch mal rastúcu tendenciu.

Schéma 7

4.3.2.4.Ukazovatele rentability

Tabuľka 12

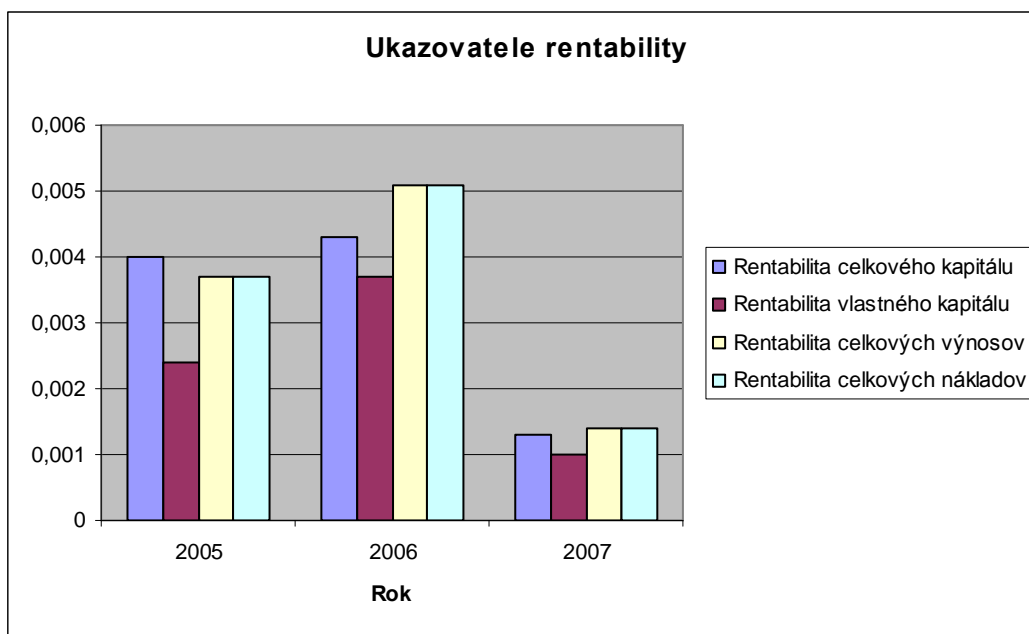
Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Index		
	2005	2006	2007	06/05	07/05	07/06
Rentabilita celkového kapitálu	0,0040	0,0043	0,0013	1,075	0,325	0,302
Rentabilita vlastného kapitálu	0,0024	0,0037	0,0010	1,542	0,412	0,270
Rentabilita celkových výnosov	0,0037	0,0051	0,0014	1,378	0,378	0,275
Rentabilita celkových nákladov	0,0037	0,0051	0,0014	1,378	0,378	0,275

Rentabilita charakterizuje výnos z podnikania za určité obdobie.

Rentabilita celkového kapitálu vyjadruje s akou intenzitou sa reprodukuje kapitál vložený do podnikania. Každý podnik sa snaží dosiahnuť čo najvyššiu hodnotu. Najvyššiu hodnotu rentability celkového kapitálu podnik dosiahol v roku 2006. Rentabilita vlastného kapitálu hovorí, koľko disponibilného zisku prináša podniku investovanie vlastných zdrojov.

Keďže podnik dosiahol v každom zo sledovaných rokov zisk, všetky ukazovatele sú kladné. Znižovanie rentability môže znamenať aj to, že výsledok hospodárenia sa každým rokom znižoval. Podnik sa snaží získať čo najvyššiu hodnotu, ale tú získa len vtedy, ak zisk bude rásť a nie klesať.

Schéma 8

4.4. SWOT analýza

SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaná na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb v situácii, v ktorej sa nachádza podnik so snahou uskutočniť určitý cieľ. Zahrňuje monitorovanie marketingového interného aj externého prostredia organizácie.

4.4.1. Analýza silných a slabých stránok:

Silné stránky:

- účelné vynakladanie s majetkom družstva
- platobná schopnosť družstva
- kvalitná pracovná sila
- dobré vzťahy medzi zamestnancami
- dobré vzťahy medzi zamestnancami a nadriadenými
- vysoká úžitkovosť zvierat
- vysoká úrodovosť jednotlivých komodít

Slabé stránky podniku:

- pokles výsledku hospodárenia
- zastaralé zariadenia

4.4.2. Analýza príležitostí a ohrození

Príležitosti:

- modernizácia technológií pre živočíšnu výrobu
- modernizácia technológií pre rastlinnú výrobu
- rozšírenie výrobného programu pre lepšie uspokojenie zákazníkov
- potenciálny vstup na nové trhy

Ohrozenia:

- rast konkurencie na agrárnom trhu
- nepriaznivé demografické zmeny
- rastúce ceny poľnohospodárskej techniky
- nedostatok finančných prostriedkov

- rastúce konkurenčné tlaky

Družstvo by sa malo snažiť čo najviac využívať silné stránky pre uskutočnenie príležitostí, odstrániť alebo minimalizovať slabé stránky a využiť ohrozenia, ktoré sa týkajú konkurenčných poľnohospodárskych subjektov vo svoj prospech.

5. ZÁVER

Cieľom bakalárskej práce bolo zhodnotiť poľnohospodárske družstvo RaVOD Pata. Údaje použité v práci sme čerpali zo Súvahy, Výkazu ziskov a strát a z Výročných správ poľnohospodárskeho družstva RaVOD Pata. Vychádzali sme z rokov 2005, 2006, 2007. Úlohou bolo zhrnúť dosiahnuté výsledky a porovnať ich s výsledkami, ktoré by mali nastať. V úvode sme sa snažili priblížiť problémy a podmienky fungovania podnikateľských subjektov v trhovej ekonomike a zdôraznili sme dôležitosť sledovania finančného stavu a ekonomického zhodnotenia podniku. V ďalšej kapitole sú uvedené názory slovenských ale aj zahraničných autorov na ekonomické zhodnotenie podniku a tiež finančnú analýzu. Cieľ práce je uvedený v tretej kapitole.

Kapitola štyri obsahuje výsledky práce. V prvej fáze sme sa snažili charakterizovať analyzovaný podnikateľský subjekt, jeho vznik, organizačné členenie družstva, predmet činnosti, jeho výrobné zameranie a tiež sme znázornili organizačnú štruktúru poľnohospodárskeho podniku RaVOD Pata. Druhá časť obsahuje vývoj nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia za roky 2005, 2006, 2007. Podnik bol ziskový počas všetkých troch rokov avšak v roku 2007 výsledok hospodárenia dosiahol najnižšiu úroveň. Keďže zisk má klesajúcu tendenciu, podnik by sa mal usilovať o jeho maximalizáciu, kvôli finančnej prosperite a finančnej stabilite firmy. Štvrtá časť je venovaná celkovej finančnej analýze podniku, konkrétne analýze majetkovej a kapitálovej štruktúry a analýze vývoja pomerových finančných ukazovateľov likvidity, aktivity, zadĺženosti a rentability. Najvyššiu hodnotu rentability celkového kapitálu podnik dosiahol v roku 2006. Pri pohľade na ukazovatele splácania záväzkov je dôležitá doba inkasa pohľadávok, ktorá má veľký vplyv na dobu splácania záväzkov, pretože má veľký vplyv na likviditu podniku. Ak sa podnik nechce dostať do platobnej neschopnosti, mal by čakať na splatenie svojich pohľadávok až potom hradí svoje záväzky. Podniku trvalo splatenie záväzkov veriteľom za sledované obdobie 2005-2007 v rozpätí -26 až 20 dní vo vzťahu k tržbám. Vo vzťahu k nákladom tento ukazovateľ dosahoval ešte vyššie hodnoty -33 až 24 dní. Celková zadĺženosť mala stúpajúcu tendenciu počas troch rokov. Odporúčaná hodnota tohto ukazovateľa je 0,5, podnik ju však nedosiahol ani v jednom roku. Ukazovateľ finančnej páky bol v prvom sledovanom roku 1,0584 a v ďalších rokoch mal stúpajúcu tendenciu, čo môže byť spôsobené znížením vlastného kapitálu alebo zvýšením cudzieho kapitálu. Čo sa týka analýzy majetkovej a kapitálovej štruktúry, zistili sme, že majetok firmy dosahoval najvyššiu hodnotu v roku 2005, po tomto roku nastal klesajúci trend, kým

v roku 2007 predstavoval majetok firmy 168.920 tis. Sk. Závazky podniku dosiahli najvyššiu hodnotu v roku 2006 a to 11.721 tis. Sk.

Posledná časť je venovaná SWOT analýze, ktorá identifikuje silné a slabé stránky podniku, odhaľuje príležitosti a ohrozenia pre podnik. Družstvo by sa malo usilovať maximalizovať silné stránky podniku, odstrániť alebo aspoň zminimalizovať slabé stránky podniku, využiť príležitosti a vyhýbať sa ohrozeniam.

Podnik by mal porovnávať svoje dosiahnuté výsledky s výsledkami podnikov hospodáriacich v totožných alebo aspoň podobných podmienkach, v rámci okresu, prípadne regiónu.

5.1. Návrh na využitie výsledkov podnikateľského subjektu

Na základe vykonanej finančnej analýzy a analýzy výnosov, nákladov a výsledku hospodárenia, majetkovej a kapitálovej štruktúry táto časť zahŕňa návrhy na zlepšenie stavu budúceho vývoja podniku.

Uvedené návrhy by mohli byť námetom pri plánovaní budúceho vývoja podniku:

1. Vstúpiť do jednania s odberateľmi, ale aj s dodávateľmi a využiť všetky dostupné prostriedky pre oddialenie záväzkov a pre lepšie a rýchlejšie urýchlenie inkasa pohľadávok.
2. Výsledky finančných analýz porovnávať s doterajším vývojom, s plánovanými hodnotami a taktiež s priemernými hodnotami príslušného odvetvia.
3. Prijatť fungujúci systém hmotnej zainteresovanosti pracovníkov na kvalite a množstve produkcie
4. Realizovať opatrenia na dosiahnutie zvýšenia účinnosti zásob a pokles doby obratu zásob na základe podrobnej analýzy zásob a stanovenia optimálneho objemu zásob
5. Stanoviť maximálnu hranicu podielu cudzieho kapitálu na financovaní podniku
6. Venovať pozornosť ukazovateľom, ktoré majú pozitívny vplyv a tie, ktoré majú negatívny vplyv a odstrániť ich.
7. Investovať s cieľom zvýšenia kvality.

6. POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Bielik, P.: *Ekonomika podnikov*, SPU Nitra, 1997, s. 1, ISBN 80-7137-361-3
2. Vícen, J.: *Podnikateľská analýza*, SPU Nitra, 1998, s. 1, ISBN 80-7137-464-4
3. Belica, M.: *Podnikové financie*, SPU Nitra, 2002, s. 105, ISBN 80-8069-006-5
4. Marcous, K. a Swinnen, J.: *Causes of Output Decline in Economic Transtion: The Case of Central and Eastern Euro-Pean Agriculture*. In: *Journal of Comparative Economics*, 28(1), 2000, p. 172-206
5. Szabo, L.: *Kapitálové vybavenie poľnohospodárskych podnikov a jeho reprodukcia*. 2. diel, SPU Nitra, 2000, s. 69-74, ISBN 80-7137-716-3
6. Gurčík L.: *Faktorová analýza rozkladu hospodárskeho výsledku vo vybranom súbore podnikov*. Zborník MVD, SPU Nitra 2000, ISBN 80-7137-336-5
7. Baláž, P. a kol. autorov: *Veľká ekonomická encyklopédia*, SPRINT Bratislava, 1996, s. 549, ISBN 80-88848-02-4
8. Chajdiak, J.: *Finančné analýzy*, Bratislava: Statis, 1997, s. 224 ISBN 80-8569-09-3
9. Synek, M. a kol.: *Ekonomika a řízení podniku*. VŠU Praha, 1994, s. 187, ISBN 80-7134-418-0
10. Belica, M.: *Podnikové financie*, SPU Nitra, 2002, s. 106-107, ISBN 80-8069-006-5
11. Lesáková L.: *Analýza podniku*, UMB Banská Bystrica, 1996, s. 141 ISBN 80-88825-84-9
12. Kráľovič, J.: *Finančné plánovanie podniku*, Ekonóm Bratislava, 1998, s. 118, ISBN 80-225-0867-5

7. Prílohy

Súvaha 2005 - 2007

Príloha 1

Majetok spolu					Príloha 1
	Text	číslo riadku	2005	2006	2007
	Spolu majetok r.002 + r.003 + r.032 + r.062	001	171 057	170 861	168 920
A.	Pohľadávky za upísané vlastné imanie (353)	002		25	8
B.	Neobežný majetok r.004 + r.013 + r.023	003	102 385	96 081	90 931
B. I.	Dlhodobý nehmotný majetok súčet (r.005 až 012)	004	0	0	0
B. I. 1.	Zriaďovacie výdavky (011) - /071, 091A/	005			
2.	Aktivované náklady na vývoj (012) - /072, 091A/	006			
3.	Softvér (013) - /073, 091A/	007			
4.	Oceniteľné práva (014) - /074, 091A/	008			
5.	Goodwill (015) - /075, 091A/	009			
6.	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (019, 01X) - /079, 07X, 091A/	010			
7.	Obstarávaný dlhodobý nehmotný majetok (041) - 093	011			
8.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051) - 095A	012			
B. II.	Dlhodobý hmotný majetok súčet (r.014 až r.022)	013	102 071	95 979	90 889
B. II. 1.	Pozemky (031) - 092A	014			10
2.	Stavby (021) - /081, 092A/	015	71 778	68 069	65 241
3.	Samostatné hnuiteľné veci a súbory hnuiteľných vecí (022) - /082,092A/	016	22 942	21 580	16 564
4.	Pestovateľské celky trvalých porastov (025) - /085, 092A/	017	119		
5.	Základné stádo a ťažné zvieratá (026) - /086, 092A/	018	7 232	6 330	6 915
6.	Ostatný dlhodobý hmotný majetok (029, 02X, 032) - /089, 08X, 092A/	019			
7.	Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok (042) - 094	020			
8.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052) - 095A	021	0		2 159
9.	Opravná položka k nadobudnutému majetku (+/- 097) +/- 098	022			
B.III.	Dlhodobý finančný majetok súčet (r.024 až 031)	023	314	102	42
B.III.1.	Podielové cenné papiere a podiely v ovládanej osobe (061) - 096A	024			
2.	Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom (062) - 096A	025			
3.	Ostatné dlhodobé cenné papiere a podiely (063, 065) - 096A	026	314	102	42
4.	Pôžičky účtovnej jednotke v konsolidovanom celku (066A) - 096A	027			
5.	Ostatný dlhodobý finančný majetok (067A, 096, 06XA) - 096A	028			
6.	Pôžičky s dobou splatnosti najviac jeden rok (066A, 067A, 06XA) - 096A	029			
7.	Obstarávaný dlhodobý finančný majetok (043) - 096A	030			
8.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok (053) - 095A	031			
C.	Obežný majetok r.033 + r.041 + r.048 + r.056	032	68 406	74 598	77 804
C.I.	Zásoby súčet (r.034 až r.040)	033	49 018	48 143	55 353
C.I.1.	Materiál (112, 119, 11X) - /191, 19X/	034	3 645	2 853	3 656
2.	Nedokončená výroba a polotovary (121, 122, 12X) - /192, 193, 19X/	035	8 815	10 819	13 313
3.	Zákazková výroba s predpokladanou dobou ukončenia dlhšou ako jeden rok 12X - 192A	036			
4.	Výrobky (123) - 194	037	29 167	22 087	23 801
5.	Zvieratá (124) - 195	038	7 391	12 384	14 583
6.	Tovar (132, 13X, 139) - /196, 19X/	039			
7.	Poskytnuté preddavky na zásoby (314A) - 391A	040			
C.II.	Dlhodobé pohľadávky súčet (r.042 až 047)	041	0	0	0

C. II. 1.	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 311A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	042			
2.	Pohľadávky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe (351A) - 391A	043			
3.	Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku (351A) - 391A	044			
4.	Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeníu (354A, 355A, 358A, 35XA) - 391A	045			
5.	Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A, 378A) - 391A	046			
6.	Odložená daňová pohľadávka (481A)	047			
C.III.	Krátkodobé pohľadávky súčet (r.049 až 055)	048	17 859	15 116	15 574
C.III.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	049	17 859	15 051	12 123
2.	Pohľadávky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe (351A) - 391A	050			
3.	Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku (351A) - 391A	051			
4.	Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeníu (354A, 355A, 358A, 35XA) - 391A	052			
5.	Sociálne zabezpečenie (336) - 391A	053			
6.	Daňové pohľadávky (341, 342, 343, 345) - 391A	054	2	4	3 451
7.	Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A, 378A) - 391A	055	-2	61	0
C.IV.	Finančné účty súčet (r.057 až r.061)	056	1 529	11 339	6 877
C.IV.1.	Peniaze (211, 213, 21X)	057	12	27	142
2.	Účty v bankách (221A, 22X +/- 261	058	1 517	11 312	6 735
3.	Účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok 22XA	059			
4.	Krátkodobý finančný majetok (251, 253, 256, 257, 25X) - /291, 29X/	060			
5.	Obstarávaný krátkodobý finančný majetok (259) - 291	061			
D.	Časové rozlíšenie r.063 až 064	062	266	157	177
D. 1.	Náklady budúcich období (381, 382)	063	266	157	177
2.	Príjmy budúcich období (385)	064			
	Kontrolné číslo súčet (r. 001 až r. 064)	888	683 962	683 237	675 487

Strana pasív					
	Text	číslo riadku	2005	2006	2007
	Spolu vlastné imanie a záväzky r.066 + r.086 + r.116	065	171 057	170 861	168 920
A.	Vlastné imanie r.067 + r.071 + r.078 + r.082 + r.085	066	151 650	150 143	149 871
A. I.	Základné imanie súčet (r.068 až 070)	067	2 430	2 066	1 836
A. I. 1.	Základné imanie (411 alebo +/- 491)	068	2 430	2 066	1 836
	2. Vlastné akcie a vlastné obchodné podiely (-/ 252)	069			
	3. Zmena základného imania +/- 419	070			
A. II.	Kapitálové fondy súčet (r.072 až 077)	071	136 654	136 126	136 849
A. II. 1.	Emisné ážio (412)	072			
	2. Ostatné kapitálové fondy (413)	073	136 562	136 242	136 092
	3. Zákonný rezervný fond (Nedeliteľný fond) z kapitálových vkladov (417, 418)	074	962	966	969
	4. Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov (+/- 414)	075		-212	-212
	5. Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín (+/- 415)	076	-870	-870	0
	6. Oceňovacie rozdiely z precenenia pri splnutí a rozdelení (+/- 416)	077			
A.III.	Fondy zo zisku súčet (r.079 až r.081)	078	12 205	11 035	11 035
A.III.1.	Zákonný rezervný fond (421)	079	7 981	7 981	7 981
	2. Nedeliteľný fond (422)	080	1 536	1 536	1 536
	3. Štatutárne fondy a ostatné fondy (423, 427, 42X)	081	2 688	1 518	1 518
A.IV.	Výsledok hospodárenia minulých rokov r.083 až 084	082	0	361	0
A.IV.1.	Nerozdelený zisk minulých rokov (428)	083		361	0
	2. Neuhradená strata minulých rokov (-/ 429)	084			
A.V.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie +/- r.001 - (r.067 + r.071 + r.078 + r.082 + r.086 + r.116)	085	361	555	151
B.	Cudzie zdroje z r.087 + r.091 + r.102 + r.112	086	8 853	11 721	11 642
B.I.	Rezervy súčet (r.088 až r.090)	087	1 432	1 520	1 392
B.I.1.	Rezervy zákonné (451 A)	088			
	2. Ostatné dlhodobé rezervy (459A, 45XA)	089	561	460	377
	3. Krátkodobé rezervy (323, 32X, 451A, 459A, 45XA)	090	871	1 060	1 015
B.II.	Dlhodobé záväzky súčet (r.092 až r.101)	091	3 315	3 825	5 222
B.II.1.	Dlhodobé záväzky z obchodného styku (479A)	092			
	2. Dlhodobé nefakturované dodávky (476A)	093			
	3. Dlhodobé záväzky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe (471A)	094			
	4. Ostatné dlhodobé záväzky v rámci konsolidovaného celku (471A)	095			
	5. Dlhodobé prijaté preddávky (475A)	096			
	6. Dlhodobé zmenky na úhradu (478A)	097			
	7. Vydané dlhopisy (473A /- 255A)	098			
	8. Záväzky zo sociálneho fondu (472)	099	938	486	647
	9. Ostatné dlhodobé záväzky (474A, 479A, 47XA, 372A, 373A, 377A)	100			
	10. Odložený daňový záväzok (481A)	101	2 377	3 339	4 575
B.III.	Krátkodobé záväzky súčet (r.103 až r.111)	102	-5 122	4 776	3 928
B.III.1.	Záväzky z obchodného styku (321, 322, 324, 325, 32X, 475A, 478A, 479A, 47XA)	103	3 504	1 669	937
	2. Nevyfakturované dodávky (326, 476A)	104			
	3. Záväzky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe (361A, 471A)	105			
	4. Ostatné záväzky v rámci konsolidovaného celku (361A, 36XA, 471A, 47XA)	106			
	5. Záväzky voči spoločníkom a združeniu (364, 365, 366, 367, 368, 398A, 478A, 479A)	107	2 035	1 355	1 329
	6. Záväzky voči zamestnancom (331, 333, 33X, 479A)	108	120	304	309
	7. Záväzky zo sociálneho zabezpečenia (336, 479A)	109	616	879	670
	8. Daňové záväzky a dotácie (341, 342, 343, 345, 346, 347, 34X)	110	-11 768	194	311
	9. Ostatné záväzky (372A, 373A, 377A, 379A, 474A, 479A, 47X)	111	371	375	372

B.IV.	Bankové úvery a výpomoci súčet (r.113 až r.115)	112	9 228	1 600	1 100
B.IV.1.	Bankové úvery dlhodobé (461A, 46XA)	113	1 600	1 100	600
2.	Bežné bankové úvery (221A, 231, 232, 23X, 461A, 46XA)	114	500	500	500
3.	Krátkodobé finančné výpomoci (241, 249, 24X, 473A, /-/255A)	115	7 128		
C.	Časové rozlíšenie súčet (r.117 až r.118)	116	10 554	8 997	7 407
C.1.	Výdavky budúcich období (383)	117	407	528	618
2.	Výnosy budúcich období (384)	118	10 147	8 469	6 789
	Kontrolné číslo súčet (r. 065 až r. 118)	999	673 313	673 892	668 122

Výkaz ziskov a strát 2005 – 2007

Príloha 2

Výkaz ziskov a strát 2005 - 2007						Príloha 2
Označenie	Text	číslo riadku	2004	2005	2006	2007
I.	Tržby za predaj tovaru (604)	01				
A.	Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru (504)	02				
+	Obchodná marža r.01 - r.02	03				
II.	Výroba r.05 + r.06 + r.07	04	75 335	79 977	90 781	85 956
III. 1.	Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb (601, 602)	05	65 592	70 897	82 482	72 353
2.	Zmena stavu vnútroorganizačných zásob (+/- účtovná skupina 61)	06	5 149	5 038	5 583	9 016
3.	Aktivácia (účtovná skupina 62)	07	4 594	4 042	2 716	4 587
B.	Výrobná spotreba r.09 + r.10	08	52 966	56 915	60 509	59 580
B. 1.	Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok (501, 502, 503)	09	43 641	46 143	49 973	48 503
2.	Služby (účtovná skupina 51)	10	9 325	10 772	10 536	11 077
+	Pridaná hodnota r. 03 + r.04 - r.08	11	22 369	23 062	30 272	26 376
C.	Osobné náklady (súčet r.13 až r.16)	12	20 208	21 105	22 360	24 742
C. 1.	Mzdové náklady (521, 522)	13	14 701	15 253	15 977	17 958
2.	Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva (523)	14	0	0		
3.	Náklady na sociálne zabezpečenie (524, 525, 526)	15	4 898	5 075	5 492	5 853
4.	Sociálne náklady (527, 528)	16	609	777	891	931
D.	Dane a poplatky (účtovná skupina 53)	17	1 791	1 943	1 887	1 941
E.	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku (551)	18	10 555	11 800	12 062	12 353
III.	Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu (641, 642)	19	4 285	3 982	3 697	6 412
F.	Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu (541, 542)	20	1 681	1 358	2 358	3 173
IV.	Použitie a zrušenie rezerv do výnosov z hospodárskej činnosti a účtovanie vzniku komplexných nákladov budúcich období (652, 654, 655)	21	968	1 006		
G.	Tvorba rezerv na hospodársku činnosť a zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období (552, 554, 555)	22	1 603	835		
V.	Zúčtovanie a zrušenie opravných položiek do výnosov z hospodárskej činnosti (657, 658, 659)	23	0	17		
H.	Tvorba opravných položiek do nákladov na hospodársku činnosť (557, 558, 559)	24	0	1 128		
VI.	Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti (644, 645, 646, 648)	25	13 649	13 747	14 751	16 782
I.	Ostatné náklady na hospodársku činnosť (544, 545, 546, 548)	26	2 599	2 264	432	499
VII.	Prevod výnosov z hospodárskej činnosti (-)(697)	27				
J.	Prevod nákladov na hospodársku činnosť (-)(597)	28				
*	Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti r.11 - r.12 - r.17 - r.18 + r.19 - r.20 + r.21 - r.22 + r.23 - r.24 + r.25 - r.26 + (-r.27) - (-r.28)	29	2 834	1 381	9 621	6 862
VIII.	Tržby z predaja cenných papierov a podielov (661)	30			0	86
K.	Predané cenné papiere a podiely (561)	31			0	1 768
IX.	Výnosy z dlhodobého finančného majetku r.33 + r.34 + r.35	32			0	105
IX. 1.	Výnosy z cenných papierov a podielov v ovládanej osobe a v spoločnosti s podstatným vplyvom (665A)	33				
2.	Výnosy z ostatných dlhodobých cenných papierov a podielov (665A)	34			0	105
3.	Výnosy z ostatného dlhodobého finančného majetku (665A)	35				
X.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku (666)	36				
L.	Náklady na krátkodobý finančný majetok (566)	37				
XI.	Výnosy z precenenia cenných papierov a výnosy z derivátových operácií (644, 667)	38				
M.	Náklady na precenenie cenných papierov a náklady na derivátové operácie (564, 567)	39				
XII.	Výnosové úroky (662)	40	49	12	92	13
N.	Nákladové úroky (562)	41	222	396	226	89
XIII.	Kurzové zisky (663)	42	8	61		
O.	Kurzové straty (563)	43	74	53	37	10
XIV.	Ostatné výnosy z finančnej činnosti (668)	44				
P.	Ostatné náklady na finančnú činnosť (568, 569)	45	69	34	2 334	3 224
XV.	Použitie a zrušenie rezerv do výnosov z finančnej činnosti (674)	46				
Q.	Tvorba rezerv na finančnú činnosť (574)	47				

XVI.	Zúčtovanie a zrušenie opravných položiek do výnosov z finančnej činnosti (679)	48				
R.	Tvorba opravných položiek do výnosov z finančnej činnosti (579)	49			0	-1 768
XVII.	Prevod finančných výnosov (-)(698)	50				
S	Prevod finančných nákladov (-)(598)	51				
*	Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti r.30 - r.31 + r.32 + r.36 - r.37 + r.38 - r.39 + r.40 - r.41 + r.42 - r.43 + r.44 - r.45 + r.46 - r.47 + r.48 - r.49 + (-r.50) - (-r.51)	52	-308	-410	-2 505	-3 119
T.	Daň z príjmov z bežnej činnosti r.54 + r.55	53	974	669	963	1 236
T. 1.	- splatná (591, 595)	54				
2.	- odložená (+/- 592)	55	974	669	963	1236
**	Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti r.29 + r.52 - r.53	56	1 552	302	6 153	2 507
XVIII.	Mimoriadne výnosy (účtovná skupina 68)	57	19	59	44	443
U.	Mimoriadne náklady (účtovná skupina 58)	58			5642	2799
V.	Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti r.60 + r.61	59				
V. 1.	- splatná (593)	60				
2.	- odložená (+/- 594)	61				
*	Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti r.57 - r.58 - r.59	62	19	59	-5598	-2356
Z.	Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom (+/- 596)	63				
***	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie (+/-)r.56 + r.62 - r.63	64	1 571	361	555	151
	Kontrolné číslo súčet (r. 01 až 64)	99	364 575	380 782	431 286	421 483